

változékonyságát. Ezek az ismeretek a természet szeretetére, a meggyőződésből fakadó, tudatos, aktív környezetvédelemre nevelhetnek. Az e területen megszerzett műveltség fontos eszköze lehet annak a törekvésnek, amelynek célja, hogy a tanulók tudatosan betartsák az egészséges életmóddal kapcsolatos szabályokat.

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. Tájékozódás a tudomány, a technika, a társadalom kölcsönhatásairól, a természettudományról, a tudomány és a tudományos megismerés természetéről
2. Természettudományos megismerés
3. Tájékozódás az élő és az élettelen természetről
 - Anyag
 - Energia
 - Információ
 - A tér
 - Idő és mozgás
 - A lakóhely, Magyarország, a Föld és az univerzum
 - Rendszer
 - Az élet

Földünk-környezetünk

A Földünk-környezetünk műveltségi terület megismerteti a tanulókat a szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőivel, folyamataival. Elősegíti, hogy reális kép alakuljon ki bennük nemzeti értékeinkről, a magyarság világban elfoglalt helyéről, hazánk kedvező és kedvezőtlen természeti, társadalmi-gazdasági adottságairól, jellemző társadalmi-gazdasági folyamatairól, valamint az európai integrációban betöltött szerepéről. Megismerteti - lehetőség szerint a gyakorlatban - a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetben való tájékozódás, eligazodás alapvető eszközeit és módszereit. Vizsgálódásának középpontjában a természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek, valamint napjaink eseményei állnak.

E műveltségi terület tartalmainak feldolgozása során fejlődik a tanulók földrajzi-környezeti gondolkodása, helyi, regionális és globális szemlélete. Megértik, hogy a természet egységes egész, a Föld egységes, de állandóan változó rendszer, amelyben az ember természeti és társadalmi lényként él, és ez megköveteli az erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodást. A műveltségi terület minden jelenséget és folyamatot tér- és időbeli változásában, fejlődésében mutat be, meglátatva azok okait és lehetséges következményeit is. Így fokozatosan kialakulhat

a tanulók felelős magatartása a szűkebb és a tágabb természeti, illetve társadalmi környezet iránt.

A műveltségi terület tartalmi elemeinek feldolgozása a szűkebb és tágabb környezetünkről megszerzett ismeretek bővítése mellett nagymértékben hozzájárul a tanulók képességeinek fejlődéséhez. A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. Az Európai Unió, valamint a távoli országok természeti és társadalmi-gazdasági sajátosságainak bemutatásával hozzájárul az eltérő kultúrák megismerése iránti igény, a nyitott és befogadó magatartás, illetve szemléletmód kialakulásához. Mindezt úgy valósítja meg, hogy közben elősegíti a természeti és a kulturális értékek iránti tisztelet, illetve a következő nemzedékek számára történő megőrzésük iránti igény kialakulását. Ezzel hozzájárul a felelős és tudatos környezeti magatartás fejlődéséhez.

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. Általános fejlesztési feladatok
2. Információszerzés és -feldolgozás
3. Tájékozódás a földrajzi térben
4. Tájékozódás az időben
5. Tájékozódás a környezet anyagairól
6. Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól
7. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti kérdésekről
8. Tájékozódás a regionális és a globális földrajzi, környezeti kérdésekről

Művészetek

A Művészetek műveltségi terület alapja a kultúra, amelybe a művészeteken kívül beletartozik mindennapi életünk, valamint szűkebb és szélesebb értelemben vett környezetünk is. E tág kultúraértelmezésből következően sokféle lehetőség adódik a tanulók sajátos megismerési módjainak, tevékenységeinek érvényesüléséhez.

E területek közös jellemzője az érték közvetítés és értékörzés, továbbá az, hogy aktív befogadásra, sőt alkotásra is készítetnek. A művészetek műveltségterület fejleszti az alkotás, a létrehozás képességeit, valamint a megismerés, a befogadás és a művészettel való élés képességeit egyaránt. A művészeti tárgyak mindegyike a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok leküzdését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást próbálja a maga eszközével segíteni.

Részterületei: Ének-zene, Dráma és tánc, Vizuális kultúra, Mozgóképkultúra és médiaismeret.

A nevelésben betöltött szerepükkel egymás hatását erősítik, mivel mindegyik célja, hogy a művészetekről mint az alkotás, a megismerés, a kommunikáció összetett formáiról élményszerű tapasztalatokat, ismereteket nyújtson, amelyek nagyban hozzájárulnak a legkülönbözőbb képességek fejlesztéséhez, a harmonikus személyiség kialakulásához. A művészeti nevelés lényege, hogy a művészetet a gyerek nevelésének középpontjába helyezi. Az aktív művészeti tevékenységek, a készség-, képességfejlesztés szisztematikus rendje lehetőséget ad a művészetek tartalmi befogadására, s általa az egyéni továbbfejlődésre. Több műveltségi részterületnek is célja - a sajátos kifejezési eszközeivel kapcsolatos ismeretszerzés és képességfejlesztés mellett - a kultúra köznapi jelenségeinek kritikai feldolgozása, a legfontosabb kommunikációs módok tanulmányozása. Ily módon az órai tevékenységek kapcsolódhatnak művészi alkotásokhoz és a mindennapi élet megnyilvánulásaihoz egyaránt.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. Céljuk a képességek fejlesztése, a szellemi, lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai fogékonyság, a fantázia, az érzékenység fokozása. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez. A kultúra hagyományos és mai értékeinek megismertetéséhez közös élményanyaggal szolgálják az összetartozás érzésének erősítését. A művészeti örökség és a belőle kibontakozó kortárs művészetek megismertetésével a művészeti nevelés segítséget nyújt a fiataloknak, hogy saját koruk kultúrájában jobban eligazodjanak, felismerjék és becsüljék a ma születő értékeket. A nemzeti és az európai kultúra mellett a más kultúrák értékeivel való megismerkedés fokozza nyitottságukat, felkelti és fejleszti az új iránti kíváncsiságukat, toleranciájukat.

A fejlesztési feladatok szerkezete

Ének-zene

1. Zenei alkotóképesség
 - 1.1 Interpretáció
 - 1.2 Improvizáció
2. Megismerő- és befogadó képességek
 - 2.1 Zenehallgatás
 - 2.2 Zenei hallás és kottaismeret

Dráma és tánc

1. A csoportos játékhoz és a megjelenítéshez szükséges képességek, készségek
2. Rögtönzési és együttműködési képesség

3. Ismeretszerzési, tanulási és problémamegoldó képesség, kifejezőkészség
4. Megismerő- és befogadóképeség

Vizuális kultúra

1. Megismerő- és befogadóképeség
 - 1.1 Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása
 - 1.2 Ismeretszerzés, tanulás, térbeli tájékozódás
 - 1.3 Kommunikáció
2. Kreativitás
 - 2.1 Alkotóképeség
 - 2.2 Problémamegoldó képesség
3. Önismeret, önértékelés, önszabályozás

Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. Megfigyelés
2. Ismeretszerzés
3. Kommunikáció
4. Értelmezés, elemzés, tolerancia
5. Kritikai gondolkodás, problémaérzékenység
6. Önismeret, együttműködés, választás, tolerancia, alkotásra való beállítódás

Informatika

Mindennapi életünkben megnőtt az információ társadalmi szerepe, és felértékelődött az információszerzés képessége. Az informatikai eszközök alkotó használata és az informatikai eszközökkel elérhető szolgáltatások révén életminőség-javulás érhető el. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson a munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő információszerzési, - feldolgozási, adattárolási, - szervezési és - átadási technikákat, valamint az információkezelés jogi és etikai szabályait. E gyorsan változó területen nagyfokú a technológiai ismeretek fejlődése, ezért különösen fontos, hogy a tanuló figyelmet fordítson informatikai ismereteinek folyamatos megújítására. Mind nagyobb szerepet kap az intelligens és interaktív hálózati technológia. Nemcsak a különböző intelligens szolgáltatások száma nő folyamatosan, hanem ezzel egyidejűleg a rendszerek egyre szélesebb körben teszik lehetővé a felhasználói beavatkozást. Növekszik a vizuális kommunikáció hatása; a multimédia közvetítésével a szavak és a szövegszerkesztés mellett a látványszerkesztés is rendelkezésünkre áll üzeneteink kifejezésére. A valós világ modelljeinek megalkotásában az informatika az egyik

alapvető eszközzé vált, e modellek fejlesztésének fontos szerepe van a megismerési folyamatban.

Az informatika mindennapi életünk szerves részévé vált. A földrajzi elhelyezkedésből és az anyagi lehetőségek különbözőségéből adódó esélyegyenlőtlenségek jelentősen csökkenthetők az informatikai eszközök használatával. Az információ nyilvánossá és mindenki számára hozzáférhetővé válása nagyobb esélyt nyújt a demokrácia erősítésére.

A többi műveltségterület, tantárgy számára is biztosítani szeretnénk a géphasználatot. A hagyományos tanórákon túlmutató, informatikával támogatott projektmunkák, ahogy az intézmény technikai adottságai ezt lehetővé teszik, fokozatosan fognak megjelenni.

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. Az informatikai eszközök használata

2. Informatika-alkalmazói ismeretek

2.1 A gyakorlati életben használt legfontosabb írásos formátumok gépi megvalósítása, igény a mondanivaló lényegét tükröző esztétikus külalak kialakítására

2.2 Adatbázisok, adattáblák alkalmazása, keresés az adatbázisban

3. Infótechnológia (problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel)

3.1 Az adott probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök kiválasztása

3.2 Algoritmizálás, adatmodellezés (a hétköznapi életben és az iskolában előforduló tevékenységek algoritmizálható részleteinek felismerése és különféle formákban történő megfogalmazása)

3.3 Egyszerűbb folyamatok modellezése, a paraméterek módosítása

4. Infokommunikáció

4.1 Információkeresés, információközlés

4.2 Információs technológián alapuló kommunikációs formák

5. Médiainformatika

6. Az információs társadalom

7. Könyvtári informatika

8. Az elektronikus vásárlás szerepe a XXI. században

Életvitel és gyakorlati ismeretek

E műveltségterület tartalmilag leginkább a természettudományi és technológiai kompetencia és a kezdeményező- és vállalkozóképeség kialakításában vállal szerepet. Más értelemben a műveltségterület célja és feladata, hogy az iskolát befejező tanulók tudjanak élni, dolgozni és tanulni a technikai világban.

1. Jól el tudjanak igazodni és otthonosan élnenek a szűkebb és tágabb technikai környezetben, magabiztosan és szakszerűen használják az eszközöket, tárgyakat, épületeket.
2. Legyenek képesek a tárgyak, eszközök, árucikkek, szolgáltatások megfigyelésére, meghatározott szempontok szerinti kritikus elemzésére, összehasonlítására, a beszerzés és a használat során döntés előkészítésére és döntésre.
3. Tudjanak dolgozni, azaz rendelkezzenek a technológiai folyamatok alapvető ismereteivel, gyakorlatával, szokásaival, fogásaival.
4. Készüljenek fel a technikai világ további megismerésére, a tanulásra.

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. A munka és a technika szükségessége, jelentősége és szerepe az emberi életben, haszna és veszélyei: a fenntartható fejlődés és a fenntartható fogyasztás.
2. Dokumentumismeret (tárgy, könyv, hálózati dokumentum)
3. Az alkotás folyamata, a gyakorlati problémamegoldó folyamat részei
 - 3.1. Probléma felismerése
 - 3.2. Tervezés
 - 3.3. Konstruálás, kivitelezés
 - 3.4. A tevékenység és eredményének értékelése
4. Munkavégzési és tanulási szokások

Testnevelés és sport

A testnevelés és sport - ismereteivel, értékeivel és funkciójával - sajátosan összetett műveltségi terület. A mozgás az élet velejárója, nélküle nem képzelhető el semmilyen kognitív funkció működtetése. A gyermek fejlesztésében a testnevelés és sport mozgásanyagának pozitív élményekkel teli elsajátítása egyszerre cél és eszköz.

Célja, hogy sikeres, aktív életvitelű, pozitívan gondolkodó állampolgárokat formáljon, akik örömet lelnek a különféle pszichomotoros tevékenységekben, elviselik a stresszt, a terheléseket, a fizikai igénybevételeket, vállalják a közösségi felelősséget, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a normákat, a megmérettetést és az értékelést.

A testnevelés és sport olyan műveltségi terület, amely

- a bevezető időszakban, a saját testérzékelés magalapozása során kiemelten fejleszti a megfigyelés, a gondolkodás, tanulás képességének fizikai-élettani alapjait;
- teherbírást, edzettséget ad, testi és lelki alkalmazkodásra készítet;
- megelőzi és kezeli a testi és lelki ártalmakat;

- biztosítja a biológiai éréshez alkalmazkodó, egészséges testi fejlesztést, a fejlődés mérését;
- előidézi, elősegíti az egészséges személyközi, társas kapcsolatok átélését;
- magában foglalja a pozitív életérzést, az örömszerzést, szórakozást, a versenyélményeket;
- a sport- és mozgáskultúrával összefüggő, rendszerezett ismereteket ad, és számon kéri azokat.

A testnevelés és sport oktatása során elsődleges, hogy

- a pozitív hozzáállás váljon uralkodóvá, a sikert és örömet szerző, játékos eljárások kerüljenek előtérbe;
- a kiválasztott mozgásformák a változatosságot biztosítsák;
- a prevenció, a gerincoszlop és az ízületek védelme a tanórai bemelegítésben, az óraszervezés első elemeként minden foglalkozáson történjen meg;
- a biomechanikailag helyes testtartás kialakítása, illetve fenntartása minden évfolyamon jelenjen meg;
- a légzőtorna, a szabad levegőn való tevékenység rendszeresen épüljön be a tanórák rendszerébe;
- a gerinc- és ízületvédelem, valamint a sérülések és balesetek megelőzése a testnevelés teljes fejlesztési területére, tananyagára, a tanórai és a tanórán kívüli sportfoglalkozások teljes körére terjedjen ki;
- a testnevelés és sport az egész életen át tartó tanulás fizikai és szellemi megalapozásához járuljon hozzá;
- az erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlődjenek;
- a szocializációs folyamatok differenciálva, az egyénhez igazodóan alakuljanak;
- a tanulók önismeretre építő, belső kontrollja erősödjön;
- alakuljon ki a tanulók személyes és szociális felelőssége a társas környezet lelki, fizikai fejlődése és a természeti környezet megóvása iránt;
- a kultúra, testkultúra területein a verbális és nem verbális ismeretek köre bővüljön;
- a teljes nevelési-oktatási folyamatban a feladat iránti elkötelezettség, a motiváltság fennmaradjon;
- a megtanult testkulturális tevékenységeket kontrollált versenyhelyzetekben, iskolai, területi vagy országos bajnoki rendszerekben ki lehessen próbálni;
- az oktatási eszközök, sportszerek megválasztásában és alkalmazásában az életkori sajátosságok, a sérülés- és baleset-megelőzési szempontok érvényesüljenek;

- a 6-11 éves korú, a konkrét műveleti gondolkodás szintjén álló gyerek változatos, de egyszerű szabályokkal megoldható szituációkat éljen át, és kapjon lehetőséget a sikeres végrehajtást biztosító szabályok kitalálására, a kombinációs lehetőségek kipróbálására.

A helyi tanterv tananyagbeosztása

Általános elrendezés:

- Tantárgy – évfolyam – óraszám (évi, heti)
- Célok és feladatok
- Általános fejlesztési követelmények
- Belépő tevékenységformák
- Témakör, tananyag, minimális teljesítmény
- A továbbhaladás, és magasabb évfolyamba lépés feltételei
- Ajánlott tankönyv, taneszköz

A helyi tanterveket az óratervezési táblázat alapján rendeztük egységbe:

1-8. évfolyam

Általános iskolában az alacsony osztálylétszámok és finanszírozási problémák miatt nem tudunk csoportot bontani.

9-12. évfolyam nappali tagozat

9-12. évfolyam felnőtt tagozat

3.3.

1. Óratervek a nappali tagozaton

Az 1-8. évfolyam kerettanterveinek tantárgyi rendszere és heti óraszámjai

Tantárgy/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév
Magyar nyelv és irodalom (dráma)	8	8	8	8	8	8	7	7	4	4	4	4	3	4	4	3
Történelem, hon- és népismeret									2	2	2	2	2	2	2	2
Idegen nyelv (német/angol)							3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	5	4	4	5	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3
Informatika/könyvtárismeret					1		1	1		1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	2	2								
Természetismeret									2	2	3	2				
Fizika													2	1	1	2
Biológia, egészségnevelés													1	2	1	2
Kémia													1	2	2	1
Földrajz													2	1	1	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	0
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Testnevelés, sport (tánc)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3
Osztályfőnöki/ egészségtan									1	1	1	1	1	0	1	0
Ember- és társadalomismeret/etika													0	1	0	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret															1	1
Cigány kisebbségi oktatás tárgyai:																
Cigány népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Rajz és vizuális kultúra	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Önismeret									1		1			1		1
Összesen:	22	22	22	22	22	22	25	24	25	25	26	24	26	29	27	28
Kötelező óraszám a törvény alapján																
Egyéni foglalkozások - 1993. évi LXXIX. Tv. 52.§ (11.) és 129.§ (10.)	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3
Nem kötelező foglalkozások - 1993. évi LXXIX. Tv 52.§ (7.) és a 124.§ (24.)	2	2	2	2	2	2	2	2	5	6	5	6	7	8	7	8
Magántanulók oktatása - 1993. évi LXXIX. Tv 52.§ (13.)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Napirend

Az iskola napi programja minden tanuló számára teljes körűen biztosítja:

- A továbbhaladáshoz szükséges tantervi (tantárgyi) követelmények teljesítését;
- Hagyományos tanórai keretek
- Differenciált képességfejlesztő foglalkozások
- Tanulást közvetetten segítő szabadidős tevékenységek
- A különböző tanulási technikák, egyéni képességekre szabott, ismeretszerzési módszerek elsajátítását, gyakorlását;
- Napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) – kulturált feltételek mellett;
(Rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel rendelkező 1-6. osztályos tanulóink ingyenesen étkezhetnek, 7. osztálytól 50%-os kedvezményben részesülhetnek. A nagycsaládos gyerekek –osztálytól függetlenül– 50 %-os kedvezményt igényelhetnek.)
- A mindennapos testedzés, sportolás lehetőségét, feltételeit;
- Az életkornak megfelelő pihenési időt;
- Szabadidőt az értelmes játéokra, kikapcsolódásra.

Napközi

A napközis szakfeladat jelenleg engedélyezett órakeretét /a tanterv szerinti tanórákon kívül szervezett/ differenciált képességfejlesztő, ill. önálló ismeretszerző és szabadidős foglalkozásokra; az étkeztetés, pihenő-játék kulturált keretek közötti megszervezésére és lebonyolítására fordítjuk.

A következő tanévtől iskolaotthonos képzést kívánunk megvalósítani, mert ez a nevelési-oktatási mód hatékonyabban segítené tanulóink hátrányainak ledolgozását.

Gimnázium

A gimnázium nappali tagozatán két irányultságú osztályt (csoportot) kívánunk működtetni:

- Közrendvédelmi
Beiskolázás szempontjából sikeres az együttműködés a BRFK-val, tanulóink között népszerű a belügyi ismeretek és önvédelem tantárgyak tanulása és az e tárgyakból tehető érettségi vizsga. (A szakirányú érettségi elősegíti a rendőri pályára jutást, esetleg a rendőrtisztai főiskolára való jelentkezést.)
- Általános tantervű, a jelentkező tanulók igényei szerint humán, illetve reál irányultságú osztály, melynek óraszámát a szabadon választható tantárgyi sávból adható.

Törekszünk minél több tantárgy bontott csoportos oktatására. Általános művelődési központtá szerveződésünk különösen sok lehetőséget biztosít a tanórán kívüli műveltség megszerzésére.

Intézményünkben egyre fokozottabb az érdeklődés a művészeti tárgyak iránt, adottak a személyi feltételek is, ezért a szabadon választható tárgyak között a következő tanévtől kiemelt szerepet kap a rajz- és vizuáliskultúra.

Legkésőbb a 2010/2011-es tanévben csatlakozni kívánunk a kompetenciaalapú írásbeli felvételi dolgozatot kérő középfokú intézményekhez, akár helyet is biztosítva a felvételi vizsga lebonyolításának magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból. Ezek figyelembe vétele mellett az intézmény igazgatója a tantestület egyetértésével azokat a tanulókat is felveheti pótfelvételi eljárás keretében, akik nem írtak központi írásbeli dolgozatot.

A 9-12. évfolyam kerettantervének tantárgyi rendszere és heti óraszámjai

Nappali tagozat

Tantárgy/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév
Magyar nyelv	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar irodalom	3	3	3	3	3	3	3	3
Tánc és dráma							1	1
Mozgókép és médiaismeret					1		1	
Történelem	2	2	2	2	2	3	3	3
Társadalomismeret					1	1	1	
Emberismeret és etika					1	1		
Első idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Második idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3
Informatika	2	2						
Bevezetés a filozófiába							1	1
Fizika	2	1	2	2	3	2		
Biológia, egészségnevelés			1	2	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2				
Földünk és környezetünk	2	2	2	2				
Ének-zene	1	1	1	1				
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1				
Művészettörténet					1	1	1	1
Testnevelés, sport (tánc)	2	2	2	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Önvédelem					1	1	1	1
Belügyi ismeretek					1	1	2	2
Kötelező összesen	28	27	27	28	29	28	29	27
Ebből szabadon tervezhető								
Szakkör								
Informatika			1	1	1	1		
Önvédelem	1	1	1	1				
Belügyi ismeretek			1	1				
Kommunikáció	1	1						
Összesen szakkör:	2	2	3	3	1	1	0	0
Választható órák száma								
Irodalom					1	1	1	1
Matematika					1	1	1	1
Első idegen nyelv						1	1	1
Művészettörténet					1	1	1	1
Mozgókép és médiaismeret								
Választható összesen	0	0	0	0	3	4	4	4
Összesen:	30	29	30	31	33	33	33	31
Bontott órák összesen:	16	16	15	15	8	8	7	7

2. A felnőttoktatás keretei intézményünkben

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók esti munkarendje heti három alkalom (kedd, szerda, csütörtök), összesen heti 18 óra. A tanítás kezdete 15.30, vége 20.00.

Az igazoltan és igazolatlanul mulasztott órák száma nem haladhatja meg a kötelező tanórai foglalkozások húsz százalékát. A helyi tanterv szerint indokolt esetben a hallgató kérheti az egyéni tanrend szerinti haladást, és tudásáról osztályozóvizsgák keretében adhat számot.

A hallgatók teljesítményét témazáró dolgozatok megírásával mérjük, s ha félévente rendelkezik három témazáró jeggyel, s azok átlaga legalább 1,8, akkor a tantárgyból érvényes a féléve. Eltérő esetben osztályozó vizsgát tehet tantárgyanként az igazgató engedélyével az általa kijelölt időpontban.

Az egyes évfolyamokra becsatlakozó hallgatók esetében figyelembe vesszük korábbi bizonyítványaikat, szükség esetén különbözeti vizsgát kell tenniük azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanultak, vagy nincs belőle legalább elégséges érdemjegyük.

A vizsgák szabályozása a hatályos törvények szerint történik. 11. évfolyamtól a kötelező érettségi tárgyakból szóbeli „kis érettségi” vizsgát szervezünk. A felnőttoktatásban résztvevő hallgatók tanítása 11-12. évfolyamon térítésköteles, a térítési összeg mértékét a hatályos törvények (1993. évi Oktatási tv. 117.§) alapján az iskola igazgatója határozza meg a Budapest Főváros Józsefvárosi Önkormányzat Oktatási Ügyosztálya által kiadott rendelet figyelembe vételével.

Ha a tanuló a tanév végén - a tantárgyak számától függetlenül - elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. A tantestület engedélyezheti a kettőnél több tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulónak a javító vizsgát (egyéni elbírálás alapján). Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

A felnőttoktatásban tanuló tanköteles hallgatókra az alábbi szabályok vonatkoznak: Megszűnik a tanulói jogviszonya - a tanköteles kivételével - annak, aki igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább kettő alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire. A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, továbbá minden esetben a tanuló állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi, megyei egészségbiztosítási pénztárat.

Az iskola igazgatója a tanórák látogatása alól indokolt esetben felmentést adhat, s a hallgató egyéni tanrend szerinti haladását és vizsgázását engedélyezheti.

Az iskola a tanítási év megkezdésekor tájékoztatja a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat arról, hogy milyen óraterv keretei között tanulják az egyes tantárgyakat, a kötelező érettségi tárgyakon kívül mely tantárgyakból tehetnek érettségi vizsgát.

A felnőttoktatás folyamatáról osztályozó naplót vezetünk (Mozaik Kiadó, Univerzális napló), amely tartalmaz egy haladási és értékelési részt. A haladási naplóban jelöljük a hiányzókat, és külön dokumentáljuk (kérvények formájában a titkárságon) azoknak a hallgatóknak a távolmaradását, akik erre az igazgatótól engedélyt kaptak.

Intézményünkben az érettségire való felkészülés és vizsga mellett lehetőséget biztosítunk a tanulásra azon felnőtteknek is, akik korábban nem fejezték be általános iskolai tanulmányaikat, sőt analfabéták oktatását is vállaljuk, s igyekszünk őket beintegrálni valamelyik esti általános iskolai osztályba. Az általános iskolát pótlók számára esti munkarendben tartunk tanórákat és korrepetálást. Aki már korábban kiesett a rendszerből, tehát 7-8. osztály előtt, olyan általános, ám kompatibilis képzést kap, amellyel képessé tehetjük a 7-8. osztály elvégzésére (tájékozódás térben és időben, szövegértés, könyvtári ismeretek, matematikai műveletek).

Valamennyi, felnőttképzésben résztvevő hallgató részesülhet korrepetálásokban, szükség esetén egyéni órában.

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók óratervei az alábbi táblázatokban találhatóak.

Az 9-12. évfolyam tantervének tantárgyi rendszere és heti óraszámjai

Esti tagozat

Tantárgy/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév
Magyar nyelv	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar irodalom	3	3	3	3	3	3	3	3
Történelem és társadalomismeret	2	2	2	2	2	2	3	3
Etika/ filozófia								
Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3
Fizika	2	2	1	1	1	1		
Biológia			1	1	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2				
Földrajz	2	2	2	2				
Művészeti ismeretek								
Társadalomismeret								

Informatika					2	2	2	2
Osztályfőnöki								
Kötelező	18	18	18	18	17	17	17	17
Összesen								

Esti általános iskola 1-8. évfolyam kerettanterveinek tantárgyi rendszere és heti óraszámai

Tantárgy/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	
Anyanyelv/ kommunikáció	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
Magyar irodalom	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1									
Fizika														1	1	1	1
Kémia														1	1	1	1
Földünk és környezetünk														1		1	
Természetismeret									2	2	2	2					
Biológia													1		1		
Történelem, állampolgári ismeretek									2	2	2	2	2	2	2	2	
Művészeti ismeretek																	
Informatika					1	1	1		1		1		1		1		
Idegen nyelv (angol/német)							2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Osztályfőnöki																	
Szabadon tervezhető																	
Összesen	11	11	11	11	11	12	12	12	12	13	12	13	13	14	13	14	

3.4. Az iskolában alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

A nevelő-oktató munkánk eredményességéhez szükséges kötelező (minimális) eszközöket és felszereléseket tartalmazó jegyzéket a Köznevelési törvény 124 § (20) bekezdése és a 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet 7. sz. mellékletében foglaltak alapján állítjuk össze, ill. ennek megfelelően gondoskodunk a biztosításukról.

Az iskola szakmai munkaközösségei (a tanítókkal, szaktanárokkal történt egyeztetés alapján) megváltoztathatják a helyi tantervekben meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges tankönyv- és eszközállományt.

A nevelőtestület állásfoglalása értelmében az iskolai oktatómunka során alkalmazott tankönyveket és segédkönyveket az Oktatási Minisztérium által évente kiadott Köznevelési

tankönyvjegyzék alapján választjuk ki. A konkrét tanévi rendeletről az iskolai szakmai munkaközösségek szakvéleménye alapján az iskolavezetőség dönt.

Az iskolai könyvtár könyvtárfejlesztési költségeinek terhére, ill. céltámogatások megpályázásával biztosítjuk a tartós használatú tankönyvek, segédletek beszerzését, rendszeres kölcsönzési lehetőségét – pedagógusaink és tanulóink számára (szöveggyűjtemények, atlaszok szótárak, lexikonok, feladatgyűjtemények, szakmai kézikönyvek stb.). /Részletesen kifejtve az iskolai könyvtár szervezeti és működési szabályzatában./

Minden tanévben az iskolai szakmai munkaközösségekkel döntünk a tankönyv-, és tanszertámogatás elveiről, odaítélésének rendjéről. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel együttműködve az iskolavezetés pályázatok segítségével is törekszik tanulóink részére szociális támogatás biztosítására.

3.5. Mérési, értékelési szakaszok

Intézményünkben kiemelten fontos - a belépő első osztályosok neveltségi szintjének vizsgálata az „osztályba sorolás”, a várható, elvárható teljesítmény szempontjából (szociális, mentális háttér felmérése).

1.

Az iskolaérettség szintjének megítéléséhez a DIFFER mérés nyújt segítséget.

2.

A neveltségi szint, fejlődési szint teljesítményvizsgálata minden tanév végén megtörténik. Kiemelten fontos a negyedik évfolyam végi szintfelmérés, hiszen ekkor kapják az első érdemjegyben kifejezett értékelést, s a felmérés eredménye a pedagógusok számára fontos információt tartalmaz a felső tagozatba történő átmenet megkönnyítésére. A hetedik évfolyam végi szintfelmérés már a pályorientációt segíti elő.

3.

Folyamatos ellenőrzés, értékelés, osztályozás, napi rendszeres számonkérés szóban és írásban (életkornak megfelelő részletes indoklással, önértékeléssel összekapcsolva minden értékelés és osztályzat).

A szöveges minősítés rendje

A 2009/2010-es tanévtől áttértünk a Mozaik Kiadó értékelési kliséket is tartalmazó naplójára, amelyben elegendő a kisdíakra jellemző értékeket aláhúzással jelölni.

Szempontjaink:

- érthető, tömör, célirányos, konkrét megfogalmazások

- az egyéni önmagához viszonyított fejlődésének eredményességének kiemelése
- harmadik, negyedik évfolyamon évközben fokozatos áttérés a szöveges (szóbeli és írásbeli) értékelés érdemjegyre váltására
- tanulói önértékelés gyakorlata
- a szülői számára érthető megfogalmazás az értékelésben
- az értékelés viszonyítási szintje a tantervi minimum követelmény

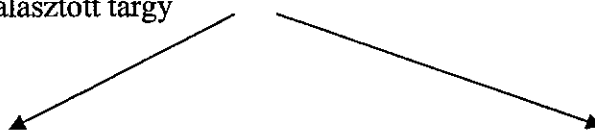
3.6. Általános tudnivalók a kétszintű érettségi vizsgáról

Az érettségi vizsga mindkét szinten

- kötelező és választható vizsgatantárgyakból áll
- öt vizsgatantárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tenni.

Az öt tárgyból

- négy kötelező (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv).
- egy kötelezően választott tárgy

nappali tagozaton

élő idegen nyelv

fizika

kémia

földrajz

biológia

informatika

művészettörténet

testnevelés

ének-zene

rajz-és vizuális kultúra

belügyi, rendészeti ismeretek (Igény szerint emelt szintű érettségire való felkészítésre is van lehetőség.)

felnőtt tagozaton

élő idegen nyelv

fizika

kémia

földrajz

biológia

művészettörténet

informatika

Érettségi vizsga abból a tantárgyból tehető,

- amely a helyi tantervben meghatározott követelményekre épül és akkreditált vizsgatantárgy

- amelynek a helyi tantervben előírt követelményeit a jelentkező teljesítette, a tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja
- amelyet középszinten legalább 138 órában, emelt szinten 276 órában tanult.

Az érettségi vizsga lehet

- a) rendes
- b) előrehozott
- c) kiegészítő
- d) szintemelő
- e) pótló
- f) javító
- g) ismétlő

Az érettségi vizsga időpontjait a tanév rendje, megszervezését, jelentkezési feltételeit az érettségi vizsga vizsgaszabályzatról szóló 100/1997.(VI.13.) Kormányrendelet szabja meg.

3.7. A középfokú érettségi vizsga témakörei tantárgyankénti bontásban

ANGOL NYELV

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága

- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

BIOLÓGIA

1. Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya

Vizsgálati szempontok

Vizsgálómódszerek

1.2. Az élet jellemzői

1.2.1 Az élő rendszerek

1.2.2 Szerveződési szintek

1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek

2.1.1 elemek, ionok

2.1.2 szervetlen molekulák

2.1.3 lipidek

2.1.4 szénhidrátok

2.1.5 fehérjék

2.1.6 nukleinsavak, nukleotidok

2.2. Az anyagcsere folyamatai

2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata

2.2.2 Felépítő folyamatok

2.2.3 Lebontó folyamatok

2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

2.3.1 elhatárolás

2.3.2 mozgás

2.3.3 anyagcsere

2.3.4 osztódás

2.3.5 a sejtműködések vezérlése

3. Az egyed szerveződési szintje

3.1. Nem sejtes rendszerek

3.1.1 vírusok

3.2. Önálló sejtek

3.2.1. baktériumok

3.2.2 egysejtű eukarióták

3.3 Többsejtűség

3.3.1 a gombák, növények, állatok elkülönülése

3.3.2 sejtfonalak

3.3.3 teleptest és álszövet

3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

3.4.1 a növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.2 az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.3. a növények szövetei, szervei

— szövetek

— gyökér, szár, levél

— virág, termés

3.4.4. az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése

— szövetek

— szaporodás – egyedfejlődés

— viselkedés

4. Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis

4.2. Kültakaró

4.2.1 bőr

4.2.2 szabályozás

4.2.3 a bőr gondozása, védelme

4.3. A mozgás

4.3.1 vázrendszer

4.3.2. izomrendszer

4.3.3 szabályozás

4.3. 4 a mozgás és mozgási rendszer egészségtana

4.4. A táplálkozás

4.4.1 táplálkozás

4.4.2 emésztés

4.4.3 felszívódás

4.4.4 szabályozás

4.4.5 táplálkozás egészségtana

4.5. A légzés

4.5.1 légcseré

4.5.2 gázcsere

4.5.3 hangképzés

4.5.4. szabályozás

4.5.5. a légzés és a légzőrendszer egészségtana (elsősegélynyújtás)

4.6. Az anyagszállítás

4.6.1. a testfolyadékok

4.6.2 a szöveti keringés

4.6.3. a szív és az erek

4.6.4 szabályozás

4.6.5. a keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás

4.7. A kiválasztás

- 4.7.1 a vizeletkiválasztó rendszer működése
- 4.7.2 szabályozás
- 4.7.3 a kiválasztó szervrendszer egészségtana

4.8. A szabályozás

- 4.8.1. idegrendszer
 - információelméleti vonatkozások
 - sejtszintű folyamatok
 - szinapszis
 - az idegrendszer általános jellemzése
 - gerincvelő
 - agy
 - testérző rendszerek
 - érzékelés
 - látás
 - hallás és egyensúlyérzés
 - kémiai érzékelés
 - testmozgató rendszerek
 - vegetatív érző és mozgató rendszerek
- 4.8.2 az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
 - a magatartás elemei
 - öröklött elemek
 - tanult elemek
 - emlékezés
 - a társas viselkedés alapjai
 - pszichés fejlődés
- 4.8.3 az idegrendszer egészségtana
 - drogok
- 4.8.4 a hormonrendszer
 - hormonális működések
 - belső elválasztású mirigyek
 - a hormonrendszer egészségtana
- 4.8.5 az immunrendszer
 - immunitás
 - vércsoportok
 - az immunrendszer egészségtana

4.9. Szaporodás és egyedfejlődés

- 4.9.1 szaporítószervek
- 4.9.2 egyedfejlődés
 - a szaporodás, fejlődés egészségtana

5. Egyed feletti szerveződési szintek

5.1. Populáció

- 5.1.1 környezeti kölcsönhatások
- 5.1.2. kölcsönhatások
 - viselkedésbeli kölcsönhatások
 - ökológiai kölcsönhatások

5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)

- 5.2.1 az életközösségek jellemzői
- 5.2.2 hazai életközösségek

5.3. Bioszféra

- globális folyamatok

5.4. Ökoszisztéma

- 5.4.1 anyagforgalom

5.4.2 energiaáramlás
5.4.3 biológiai sokféleség,
5.5.környezet- és természetvédelem

- Levegő
- Víz
- Energia, sugárzás
- Talaj
- Hulladék

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1 Molekuláris genetika

6.1.1 alapfogalmak
6.1.2 mutáció
6.1.3 a génműködés szabályozása

6.2. Mendeli genetika

6.2.1 minőségi jellegek
6.2.2.mennyiségi jellegek

6.3 Populációgenetika és evolúciós folyamatok

6.3.1 ideális és reális populáció
6.3.2 adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
6.3.3 biotechnológia
6.3.4 bioetika

6.4. A bioszféra evolúciója

6.4.1 prebiológiai evolúció
6.4.2 az ember evolúciója

ÉNEK

Reprodukálás

1.1. Éneklés,

A helyes hangzóformálás

- A pontos szövegejtés és ritmus
- Az intonációs biztonság
- A stílusnak megfelelő, kifejező előadás

(Szemelvények a Műjegyzékben)

1.1.1. Népzene

Huszonnégy népdal előadása szöveggel, emlékezetből

Ezen belül húsz magyar népdal (eltérő stílusú és más-más tájegységről gyűjtött), két különböző nemzetiségi és két más nép népdala található. A magyar népdalokat több versszak esetén legalább kettő versszakkal kell előadni. A nemzetiségi népdal, ill. a más népek dala eredeti nyelven is előadható.

1.1.2. Műzene

Az énekelt anyaghoz kötődő általános zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok (irodalom, képzőművészet, építészet, tánc, színház) kifejtése.

Középkor

Egy szillabikus gregorián dallam éneklése latin szöveggel, emlékezetből.

Egy trubadúr dallam előadása szöveggel emlékezetből.

Reneszánsz

Egy históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből.

Barokk

Egy korál dallam éneklése magyar szöveggel emlékezetből.

Egy könnyebb ária vagy dal szöveges éneklése kottából, tanári zongorakísérettel.

Bécsi klasszika

Egy dal szöveges éneklése emlékezetből, tanári zongorakísérettel.

Egy magyar szöveges verbunkos dallam éneklése emlékezetből.

Periódus terjedelmű, modulálás nélküli zenei idézet lapról olvasása szolmizálva (2 # – 2b-ig).

Romantika

Egy dal éneklése szöveggel emlékezetből, tanári zongorakísérettel.

Századforduló

Egy zenemű részletének éneklése kottából szolmizálva.

XX. századi és kortárs zene

Egy - egy téma éneklése szolmizálva kottából Bartók Béla és Kodály Zoltán műveiből.

A tanult zeneművekből válogatva, három zenei szemelvény éneklése kottából (szabadon választva: szöveggel vagy szolmizálva 3# – 3 b-ig).

1.2. Műelemzés

1.2.1. Népzene

Az énekelt régi és új stílusú magyar népdalok elemzése a következő szempontok alapján: dallamvonal, sorszerkezet, hangkészlet, hangsor megállapítása, besorolás az alapvető stílusrétegekbe.

1.2.2. Műzene

Középkor

Reneszánsz

Barokk

Bécsi klasszika

Befogadás

2.1. Zenetörténet

A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete. (lásd Szakkifejezések)

2.1.1. Népzene

A magyar népdalok stílusrétegei: a régi és az új stílus jellemzőinek ismerete (dallamvonal, szerkezet, forma, hangnem).

A tanult népdalokhoz kapcsolódó népszokások ismerete.

A furulya, a duda, a tekerőlant, a citera, a cimbalom megnevezése hangzás alapján

2.1.2. Műzene

A zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása.

Középkor

A gregorián zene általános jellemzése.

Reneszánsz

A vokális műfajok felsorolása, a műfaji jellemzők meghatározása (mise, motetta, madrigál)

A magyarországi reneszánsz zene általános bemutatása.

A reneszánsz korszak jellemző hangszereinek felsorolása.

Barokk

A korál, a passió, az oratórium, a kantáta, a barokk opera meghatározása.

Barokk hangszeres formák (rondó, variáció), műfajok (concerto, concerto grosso, szvit, prelúdium, fuga) értelmezése.

A barokk zenekar összetételének és jellemző hangszereinek felsorolása.

Bécsi klasszika

A klasszikus periódus, a két-, illetve háromtagú formák meghatározása.

Jellemző műfajok (szonáta, szimfónia, vonósnégyes, klasszikus versenymű, klasszikus opera) általános bemutatása.

A klasszikus szimfonikus zenekar összetételének meghatározása.

A magyar verbunkos zene jellemzése, kiemelkedő mestereinek megnevezése.

Romantika

A romantikus dal, jellegzetes vonásainak ismerete.

A programzene jellemzése.

A szimfonikus költemény műfaji meghatározása.

Liszt Ferenc életútjának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása.

A nemzeti romantika jellemzése.

Erkel Ferenc életútjának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása.

Századforduló

A zenei impresszionizmus bemutatása (melodika, ritmika, hangkészlet, hangszerelés).

XX. századi és kortárs zene

Bartók Béla és Kodály Zoltán életművének bemutatása (életút, főbb művek).

A XX. század főbb zenei irányzatainak megnevezése.

Kortárs magyar szerzők és főbb műveik felsorolása.

Az amerikai zene fejlődésének, a dzsessz és hatásának leíró jellegű bemutatása.

2.2. Zenefelismerés

A Műjegyzékben szereplő művek felismerése a továbbiakban megadott szempontok szerint, CD vagy hangkazettáról történő lejátszás alapján.

2.2.1. Népzene

Népi hangszerek: furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom felismerése, megnevezése.

2.2.2. Műzene

Reneszánsz

Korszak, műfaj meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Josquin des Pres, Tinódi Lantos Sebestyén

Barokk

Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: J. S. Bach, Händel

Bécsi klasszika

Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Haydn, Mozart, Beethoven

Romantika

Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Erkel Ferenc, Liszt Ferenc, Verdi, Muszorgszkij

Századforduló

Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Ravel

XX. századi és kortárs zene

Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Bartók Béla, Kodály Zoltán, Orff, Gershwin

2.3. Zeneelmélet

A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete. (lásd Szakkifejezések)

Oktávig terjedő hangközök (csak a tiszta, kis és nagy), alaphelyzetű hármashangzatok ismerete és lejegyzése szolmizációs nevekkkel adott hangra.

2.4. Dallamírás

Barokk

Bécsi klasszika

Stíluskörön kívül

Egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban (2# – 2b-ig).

FIZIKA

1. Mechanika

1.1 Newton törvényei

1.1.1 Newton I. törvénye

Kölcsönhatás

Mozgásállapot, -változás

Tehetetlenség, tömeg

Inerciarendszer

1.1.2 Newton II. törvénye

Erőhatás, erő, eredő erő támadáspont, hatásvonal

Lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás

Zárt rendszer

Szabaderő, kényszererő

1.1.3 Newton III. törvénye

Erőlökés

1.2 Pontszerű és merev test egyensúlya

Forgatónyomaték

Erőpár

Egyszerű gépek:

Lejtő, emelő, csiga

Tömegközéppont

1.3 Mozgásfajták

Anyagi pont, merev test

Vonatkoztatási rendszer

Pálya, út, elmozdulás

Helyvektor, elmozdulásvektor

1.3.1 Egyenes vonalú egyenletes mozgás

Sebesség, átlagsebesség

Mozgást befolyásoló tényezők:

- súrlódás, közegellenállás

- súrlódási erő

1.3.2 Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás

Egyenletesen változó mozgás átlagsebessége, pillanatnyi sebessége

Gyorsulás

Négyzetes úttörvény

Szabadesés, nehézségi gyorsulás (\rightarrow 5.1)

1.3.3 Összetett mozgások

Függőleges, vízszintes hajítás

1.3.4 Periodikus mozgások

1.3.4.1 Az egyenletes körmozgás

Periódusidő, fordulatszám

Kerületi sebesség

Szögelfordulás, szögsebesség

Centripetális gyorsulás Centripetális erő

1.3.4.2 Mechanikai rezgések

Rezgőmozgás

Harmonikus rezgőmozgás

Kitérés, amplitúdó, fázis

Rezgésidő, frekvencia

Csillapított és csillapítatlan rezgések

Rezgő rendszer energiája

Szabadrezgés, kényszerrezgés

Rezonancia

Matematikai inga

Lengésidő

1.3.4.3 Mechanikai hullámok (\rightarrow 3.6, 3.7)

Longitudinális, transzverzális hullám

Hullámhossz, terjedési sebesség, frekvencia

Visszaverődés, törés jelensége, törvényei

Beesési, visszaverődési, törési szög, törésmutató

Polarizáció
Interferencia
Elhajlás
Állóhullám, duzzadóhely, csomópont
Húrok
Hangforrás, hanghullámok
Hangerősség
Hangmagasság
Hangszín
Ultrahang, infrahang
1.4 Munka, energia
Munkavégzés, munka
Gyorsítási munka
Emelési munka
Súrlódási munka
Energia, energiaváltozás (→4.4)
Mechanikai energia:
Mozgási energia
Rugalmassági energia
Helyzeti energia
Munkatétel
Energiamegmaradás törvénye (→2.5)
Konzervatív erők munkája
Teljesítmény
Hatásfok (→2.8)
1.5 A speciális relativitáselmélet elemei (→4.2)
Az éter fogalmának elvetése, fénysebesség
Egyidejűség, idődilatació, hosszúságkontrakció
A tömeg, tömegnövekedés
2. Termikus kölcsönhatások
2.1 Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
Egyensúlyi állapot
Hőmérséklet, nyomás, térfogat
Belső energia
Anyagmennyiség, mól
Avogadro törvénye (→4.1)
2.2 Hőtágulás
Szilárd anyag lineáris, térfogati hőtágulása
Folyadékok hőtágulása
2.3 Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
Gay-Lussac I. és II. törvénye
Boyle-Mariotte törvénye
Egyesített gáztörvény
Állapotegyenlet
Ideális gáz
Izobár, izochor, izoterm állapotváltozás
2.4 Az ideális gáz kinetikus modellje (→4.1)
Hőmozgás
2.5 Energiamegmaradás hőtani folyamatokban (→1.4)
2.5.1 Termikus, mechanikai kölcsönhatás
Hőmennyiség, munkavégzés
2.5.2 A termodinamika I. főtétele
zárt rendszer

Belső energia

Adiabatikus állapotváltozás

2.5.3 Körfolyamatok

Perpetuum mobile

2.6 Kalorimetria

Fajhő, mólhő, hőkapacitás

Gázok fajhői

2.7 Halmazállapot-változások

2.7.1 Olvadás, fagyás

Olvadáshő, olvadáspont

2.7.2 Párolgás, lecsapódás

Párolgáshő

Forrás, forráspont, forráshő

Szublimáció

Cseppfolyósíthatóság

Telített és telítetlen gőz

2.7.3 Jég, víz, gőz

A víz különleges fizikai tulajdonságai

A levegő páratartalma

Csapadékképződés

2.8 A termodinamika II. főtétele

2.8.1 Hőfolyamatok iránya

Rendezettség, rendezetlenség

Reverzibilis, irreverzibilis folyamatok

2.8.2 Hőerőgépek (\rightarrow 1.5, 4.4)

Hatásfok

Másodfajú perpetuum mobile

3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás

3.1 Elektromos mező

3.1.1 Elektrosztatikai alapjelenségek

Kétféle elektromos töltés

Vezetők és szigetelők

Elektroszkóp

Elektromos megosztás

Coulomb-törvény

A töltésmegmaradás törvénye

3.1.2 Az elektromos mező jellemzése

Térerősség

A szuperpozíció elve

Erővonalak, -fluxus

Feszültség

Potenciál, ekvipotenciális felület

Konzervatív mező (\rightarrow 1.5)

Homogén mező

Földpotenciál

3.1.3 Töltések mozgása elektromos mezőben (\rightarrow 1.2)

3.1.4 Töltés, térerősség, potenciál a vezetőkön

Töltések elhelyezkedése vezetőkön

Térerősség a vezetők belsejében és felületén

Csúcshatás

Az elektromos mező árnyékolása

Földelés

3.1.5 Kondenzátorok

Kapacitás

Síkkondenzátor

Permittivitás

Feltöltött kondenzátor energiája

3.2. Egyenáram

3.2.1 Elektromos áramerősség

Feszültségforrás, áramforrás

Elektromotoros erő, belső feszültség, kapocsfeszültség

Áramerősség- és feszültségmérő műszerek

3.2.2 Ohm törvénye

Ellenállás, belső ellenállás, külső ellenállás

Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás

Változtatható ellenállás

Az ellenállás hőmérsékletfüggése

Telepek soros, fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása

Az eredő ellenállás

3.2.3 Félvezetők

Félvezető eszközök

3.2.4 Az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye

Hő-, mágneses, vegyi hatás

(→4.2)

Galvánelemek, akkumulátor

3.3 Az időben állandó mágneses mező

3.3.1 Mágneses alapjelenségek

A dipólus fogalma

Mágnesezhetőség

A Föld mágneses mezeje

Iránytű

3.3.2 A mágneses mező jellemzése

Indukcióvektor

Indukcióvonalak, indukciófluxus

3.3.3 Az áram mágneses mezeje

Hosszú egyenes vezető, áramhurok, egyenes tekercs mágneses mezeje

Homogén mágneses mező

Elektromágnes, vasmag

Mágneses permeabilitás

3.3.4 Mágneses erőhatások

A mágneses mező erőhatása áramjárta vezetőre

Két párhuzamos, hosszú egyenes vezető között ható erő

Lorentz-erő

Részecskegyorsító berendezés (→4.3)

3.4 Az időben változó mágneses mező

3.4.1 Az indukció alapjelensége

Mozgási indukció

Nyugalmi indukció

Faraday-féle indukciós törvény

Lenz törvénye (→1.4)

Kölcsönös indukció

Önindukció

Tekercs mágneses energiája

3.4.2 A váltakozó áram

A váltakozó áram fogalma

Generátor, motor, dinamó

Pillanatnyi, maximális és effektív feszültség és áramerősség
Váltakozó áramú ellenállások: ohmos, induktív és kapacitív ellenállás

Fáziskésés, fázissietés

3.4.3 A váltakozó áram teljesítménye és munkája

Hatásos teljesítmény

Látszólagos teljesítmény

Transzformátor

3.5 Elektromágneses hullámok

3.5.1 Az elektromágneses hullám fogalma

Terjedési sebessége vákuumban

Az elektromágneses hullámok spektruma: rádióhullámok, infravörös sugarak, fény, ultraibolya, röntgen- és gammasugarak (→2.9)

Párhuzamos rezgőkör zárt, nyitott

Csatolt rezgések, rezonancia

Dipólus sugárzása, antenna, szabad elektromágneses hullámok

3.6 A fény mint elektromágneses hullám

3.6.1 Terjedési tulajdonságok

Fényforrás

Fénynyaláb, fénysugár

Fénysebesség

3.6.2 Hullámjelenségek

A visszaverődés és törés törvényei - Snellius-Descartes törvény

Prizma, planparalel lemez

Abszolút és relatív törésmutató

Teljes visszaverődés, határszög (száloptika)

Diszperzió

Színképek (→4.2)

Homogén és összetett színek

Fényinterferencia, koherencia

Fénypolarizáció, polárszűrő

Fényelhajlás résen, rácson

Lézerfény

3.6.3 A geometriai fénytani leképezés

Az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos)

Síktükör

Lapos gömbtükrök (homorú, domború)

Vékony lencsék (gyűjtő, szóró)

Fókusz távolság, dioptria

Léképezési törvény

Nagyítás

Egyszerű nagyító

Fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső

3.6.4 A szem és a látás

Rövidlátás, távollátás

Szemüveg

4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

4.1 Az anyag szerkezete (→2.4)

Atom

Molekula

Ion

Elem

Avogadro-szám (→2.1, 2.3)

Relatív atomtömeg

Atomi tömeg egység

4.2 Az atom szerkezete

Elektron

Elemi töltés

Elektronburok

Rutherford-féle atommodell

Atommag

4.2.1 A kvantumfizika elemei

Planck-formula

Foton (energiakvantum)

Fényelektromos jelenség

Kilépési munka

Fotocella (fényelem)

Vonalas színekép (\rightarrow 3.6, 5.2)

Emissziós színekép

Abszorpciós színekép

Bohr-féle atommodell

Energiaszintek

Bohr-posztulátumok

Alapállapot, gerjesztett állapot

Ionizációs energia

4.2.2 Részecske- és hullámtermészet

A fény mint részecske

Tömeg-energia ekvivalencia (\rightarrow 1.5)

Az elektron hullámtermésze

de Broglie-hullámhossz

Heisenberg-féle határozatlansági reláció

4.2.3 Az elektronburok szerkezete

Fő- és mellékkvantumszám

Pauli-féle kizárási elv

Elektronhéj

Kvantummechanikai atommodell

4.3 Az atommagban lejátszódó jelenségek

4.3.1 Az atommag összetétele

Proton

Neutron

Nukleon

Rendszám

Tömegszám

Izotóp

Erős (nukleáris) kölcsönhatás

Magerő

Tömeghiány (\rightarrow 1.5)

Kötési energia

Fajlagos kötési energia

4.3.2 Radioaktivitás

Radioaktív bomlás

α -, β -, γ -sugárzás

Magreakció

Felezési idő

Bomlási törvény

Aktivitás

Mesterséges radioaktivitás

Sugárzásmérő detektorok

4.3.3 Maghasadás

Hasadási reakció

Hasadási termék

Lassítás

Láncreakció

Hasadási energia

Szabályozott láncreakció

Atomreaktor

Atomerőmű

Atomenergia (→2.8, 1.5)

Szabályozatlan láncreakció

Atombomba

4.3.4 Magfúzió

A Nap energiája (→5.2)

Hidrogénbomba

4.4 Sugárvédelem

Sugárterhelés

Háttérsugárzás

Elnyelt sugárdózis

Dózisegyenérték

4.5 Elemi részek

Stabil és instabil részecske

Neutrino

Szétsugárzás-párkeltés

5. Gravitáció, csillagászat

5.1 A gravitációs mező

Az általános tömegvonzás törvénye

A bolygómozgás Kepler-törvényei (→6.2)

Súly és súlytalanság

Nehézségi erő

Potenciális energia homogén gravitációs mezőben (→1.5)

Kozmikus sebességek

5.2 Csillagászat

Fényév

Vizsgálati módszerek, eszközök (→4.2)

Naprendszer

Nap (→4.4)

Hold

Üstökösök, meteoritok

A csillagok (→4.4)

A Tejútrendszer, galaxisok

Az Ősrobbanás elmélete

A táguló Univerzum

6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

A fejezethez kapcsolódó kérdések, feladatok az előző fejezetek témaköreiben jelennek meg.

6.1 A fizikatörténet fontosabb személyiségei

Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik Ányos, Maxwell, Hertz, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie-család, Planck, Heisenberg, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes

6.2 Felfedezések, találmányok, elméletek

Geo- és heliocentrikus világmép

„Égi és földi mechanika egyesítése”

Távcső, mikroszkóp, vetítő
A fény természetének problémája
Gőzgép és alkalmazásai
Dinamó, generátor, elektromotor
Az elektromágnesség egységes elmélete
Belsőégésű motorok
Az elektron felfedezésének története
Radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása
Röntgensugárzás
Speciális relativitáselmélet
Kvantummechanika
Az űrhajózás történetének legfontosabb eredményei
Félvezetők
Lézer

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek

- 1.1. A térképi ábrázolás
- 1.2. Térképi gyakorlatok
- 1.3. Az űrtérképezés

2. Kozmikus környezetünk

- 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
- 2.2. A Nap és kísérői
- 2.3. A Föld és mozgásai
- 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában

3. A geoszférák földrajza

- 3.1. A kőzetburok
 - 3.1.1. Földtörténet
 - 3.1.2. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői
 - 3.1.3. A kőzetburok szerkezete
 - 3.1.4. A kőzetlemez-mozgások okai és következményei
 - 3.1.5. A hegységképződés
 - 3.1.6. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei
 - 3.1.7. A Föld nagyszerkezeti egységei

Ősmasszívumok (ősföld)

Röghegységek

Gyűrthegységek

Süllyedékterületek, síkságok

- 3.1.8. A földfelszín formálódása

3.2. A levegőburok

- 3.2.1. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete
- 3.2.2. A levegő felmelegedése
- 3.2.3. A légnyomás és a szél

A szelek

Ciklon és anticiklon

Időjárási frontok

A szél felszínformáló tevékenysége

- 3.2.4. Az általános légkörzés

Az általános légkörzés rendszere

A monszun szélrendszer

- 3.2.5. Víz a légkörben

- 3.2.6. Az időjárás és az éghajlat

- 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok kialakulása és tagolódása
 - 3.3.2. A világtenger
 - Az óceánok és a tengerek
 - A tengervíz fizikai és kémiai tulajdonságai
 - A tengervíz mozgásai
 - A világtenger társadalmi-gazdasági hasznosítása
 - 3.3.3. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk
 - A tavak
 - A folyóvizek
 - 3.3.4. A felszín alatti vizek
 - 3.3.5. A komplex vízgazdálkodás elemei
 - 3.3.6. A jég és felszínformáló munkája
- 3.4. A talaj
- 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

- 4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek

Szoláris éghajlati övezetek

- 4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség

- 4.3. A forró övezet

Egyenlítői öv

Átmeneti öv

Térítői öv

Monszun vidék

- 4.4. Mérsékelt övezet

- 4.4.1. Meleg-mérsékelt öv

Mediterrán terület

Monszun terület

- 4.4.2 Valódi mérsékelt öv

Óceáni terület

Mérsékeltén szárazföldi terület

Szárazföldi terület

Szélsőségesen szárazföldi terület

- 4.4.3 Hideg-mérsékelt öv

Hasonlítsa össze a tajga éghajlat kiterjedését az északi és a déli félgömbön.

Bizonyítsa példákkal a gazdasági hasznosítás okozta környezeti problémákat az övben.

- 4.5. A hideg övezet

Sarkkörü öv

Sarkvidéki öv

- 4.6. A függőleges földrajzi övezetesség

5. A népesség- és településföldrajz

- 5.1. A népesség földrajzi jellemzői

A népesség számbeli alakulása, összetétele

A népesség területi eloszlása

- 5.2. A települések földrajzi jellemzői

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

- 6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai

A világgazdaság felépítése, ágazatai

A gazdasági fejlettség és területi különbségei

A világgazdaság működése és folyamatai

- 6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata

- 6.3. A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai

A mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság kapcsolata

Növénytermesztés

Állattenyésztés

Erdőgazdálkodás, hal- és vad-gazdálkodás

6.4 A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása

Energiagazdaság

Ipar

6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése

Az infrastruktúra

A harmadik és a negyedik szektor

A működőtőke és a pénz világa

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

7.1. A világgazdasági pólusok

7.2. A világgazdaság peremterületei

7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok

8. Magyarország földrajza

8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai

8.2. Magyarország természeti adottságai

Földtani adottságok

Hazánk éghajlata

Hazánk vízrajza

Hazánk élővilága és talajai

8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői

Népesség- és településföldrajzi jellemzők

Nemzetgazdaságunk

A gazdaság ágazatai, ágai

8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe

Az Alföld

A Kisalföld és a Nyugati – peremvidék (Alpokalja)

A Dunántúli-domb- és hegyvidék

A Dunántúli-középhegység

Az Északi-középhegység

8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe

Budapest

8.6. Magyarország környezeti állapota

9. Európa regionális földrajza

9.1. Európa általános természetföldrajzi képe

Mutassa be tematikus térképek segítségével az éghajlat, a vízrajz, a növényzet és a talajtípus közötti összefüggést.

Ismerje fel diagramok és más ábrák, képek, leírások alapján a kontinens jellegzetes éghajlatait, és jellemezze azokat.

Nevezze meg a kontúrtérképen a kontinens legfontosabb felszíni vizeit és nagytájakait.

Mutassa be konkrét példákon a társadalom környezetalakító tevékenységét és annak hatásait.

9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe

9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai

9.4. Észak-Európa

9.5. Nyugat-Európa

Egyesült Királyság

Franciaország

9.6. Dél-Európa

Olaszország

Spanyolország

Szerbia és Montenegro

Horvátország

9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe

Németország

Lengyelország

Csehország

Ausztria

Szlovénia

Szlovákia

Románia

9.8. Kelet-Európa természet- és társadalom-földrajzi vonásai

Oroszország

Ukrajna

10. Európán kívüli földrészek földrajza

10.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe

10.2. Ázsia

10.2.1. Általános földrajzi kép

10.2.2. Országai

Kína

Japán

India

10.2.3. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai

10.2.4. Nyugat-Ázsia, arab világ

10.3. Ausztrália és Óceánia

10.4. Afrika általános földrajzi képe

10.5. Amerika

10.5.1. Általános földrajzi képe

10.5.2. Országai

Amerikai Egyesült Államok

Mexikó

Brazília

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai

11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei

A Föld eltartó képessége

Urbanizációs problémák

11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

A környezeti és a gazdasági problémák globalizálódása

Nemzetközi összefogás a környezetvédelemben

FRANCIA

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat

- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között
- 3. Környezetünk**
- 4. Az iskola**
- 5. A munka világa**
- 6. Életmód**
- 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás**
 - Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
 - Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
 - Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
 - Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
 - Kulturális események
- 8. Utazás, turizmus**
 - A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
 - Nyaralás itthon, illetve külföldön
 - Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
 - Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
- 9. Tudomány és technika**
 - Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
 - A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

INFORMATIKA

1. Információs társadalom

1.1. A kommunikáció

- 1.1.1. A kommunikáció általános modellje
- 1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek
- 1.1.3. Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban
- 1.1.4. Közhasznú információs források

1.2. Információ és társadalom

- 1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete
- 1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői
- 1.2.3. Informatika és etika
- 1.2.4. Jogi ismeretek

2. Informatikai alapismeretek – hardver

2.1. Jelátalakítás és kódolás

- 2.1.1. Analóg és digitális jelek
- 2.1.2. Az adat és az adatmennyiség
- 2.1.3. Bináris számábrázolás
- 2.1.4. Bináris karakterábrázolás
- 2.1.5. Bináris kép- és szinkódolás
- 2.1.6. Bináris hangkódolás

2.2. A számítógép felépítése

- 2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek
- 2.2.2. A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap
- 2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak
- 2.2.4. A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése
- 2.2.5. Hálózatok

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

- 3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtái) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete
- 3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése
- 3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon
- 3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás
- 3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem
- 3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás
- 3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem

4. Szövegszerkesztés

4.1. A szövegszerkesztő használata

- 4.1.1. A program indítása
- 4.1.2. A munkakörnyezet beállítása
- 4.1.3. A szövegszerkesztő menürendszere
- 4.1.4. Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása

4.2. Szövegszerkesztési alapok

- 4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 4.2.2. Karakterformázás
- 4.2.3. Bekezdésformázás
- 4.2.4. Felsorolás, számozás
- 4.2.5. Tabulátorok használata
- 4.2.6. Oldalformázás

4.3. Szövegjavítási funkciók

- 4.3.1. Keresés és csere
- 4.3.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
- 4.3.3. Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás

4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben

- 4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés
- 4.4.2. Körlevélkészítés
- 4.4.3. Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk

5. Táblázatkezelés

- 5.1. A táblázatkezelő használata
 - 5.1.1. A program indítása
 - 5.1.2. A munkakörnyezet beállítása
 - 5.1.3. A táblázatkezelő menürendszere
 - 5.1.4. A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása
- 5.2. A táblázatok felépítése
 - 5.2.1. Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap
- 5.3. Adatok a táblázatokban
 - 5.3.1. Adattípusok
 - 5.3.2. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás
 - 5.3.3. A cellahivatkozások használata
 - 5.3.4. Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény
- 5.4. Táblázatformázás
 - 5.4.1. Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése
 - 5.4.2. Karakter-, cella- és tartomány-formázások
 - 5.4.3. Cellák és tartományok másolása
- 5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
 - 5.5.1. Egyszerű táblázat készítése
 - 5.5.2. Formázási lehetőségek

5.5.3. Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése

5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel

5.6.1. Tantárgyi feladatok megoldása

5.6.2. A mindennapi életben előforduló problémák

6. Adatbáziskezelés

6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs

6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata

6.2.1. Adattípusok

6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése

6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása

6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

6.3.1. Lekérdezések, függvények használata

6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés

6.3.3. Összesítés

6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok

6.4.1. Űrlapok használata

6.4.2. Jelentések használata

7. Információs hálózati szolgáltatások

7.1. Kommunikáció az Interneten

7.1.1. Elektronikus levelezési rendszer használata

7.1.2. Állományok átvitele

7.1.3. WWW

7.1.4. Keresőrendszerek

7.1.5. Távoli adatbázisok használata

7.2. Weblap készítés

7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete

7.2.2. Weblap készítése Web-szerkesztővel

7.2.3. Formázási lehetőségek

8. Prezentáció és grafika

8.1. Prezentáció (bemutató)

8.1.1. A program indítása

8.1.2. A munkakörnyezet beállítása

8.1.3. A program menürendszere

8.1.4. Prezentációs anyag elkészítése

(szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, dia-minta ...) és formázása

8.2. Grafika

8.2.1. A program indítása

8.2.2. A munkakörnyezet beállítása

8.2.3. A program menürendszere

8.2.4. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása

8.2.5. Képek beillesztése, formázása

9. Könyvtárhasználat

9.1. Könyvtárak

9.1.1. A könyvtár fogalma, típusai

9.1.2. Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet

9.1.3. A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány

9.1.4. A könyvtári szolgáltatások

9.2. Dokumentumok

9.2.1. Nyomtatott dokumentumok

9.2.2. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)

9.3. Tájékoztató eszközök

9.3.1. Katalógusok

9.3.2. Adatbázisok

9.3.3. Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)

10. Algoritmizálás, adatmodellezés, programozási ismeretek (csak emelt szinten)

10.1. Elemi és összetett adatok, állomány-szervezés, relációs adatstruktúrák

10.1.1. Egész és valós számok, logikai értékek, karakterek

10.1.2. Szöveg, sorozat, tömb, rekord, halmaz

10.1.3. Állományok

10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra

10.2.1. Összegezés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések

10.3. Rekurzíó

10.3.1. Rekurzíó a feladatok és az algoritmusok világában

10.4. A programkészítés, mint termék-előállítási folyamat

10.4.1. A programkészítés lépései: feladat-meghatározás, tervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás

10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban

10.5.1. Matematikai feladatok, egyszerű természettudományos szimulációs problémák, a középiskolai tantárgyakkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása

11. A programozás eszközei (csak emelt szinten)

11.1. Algoritmisleíró eszközök

11.1.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével

11.1.2. Az algoritmus-leíró eszközök fajtái

11.2. Programozási nyelv

11.2.1. Egy programozási nyelv részbeni (specialitások nélküli) ismerete

11.3. Programfejlesztői környezet

11.3.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben

11.3.2. Programkipróbálási eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben

KÉMIA

1. Általános kémia

1.1 Atomszerkezet

Atom

Elem

Elektronszerkezet

A periódusos rendszer

Az atomok mérete

Az ionok

Elektronegativitás (EN)

1.2 Kémiai kötések

Elsőrendű kémiai kötések

Másodrendű kémiai kötések

1.3 Molekulák, összetett ionok

Molekula

A kovalens kötés

A molekulák térszerkezete

Összetett ionok

1.4 Anyagi halmazok

Anyagi halmaz

Állapotjelzők

Halmazállapotok, halmazállapotváltozások

1.4.1 Egykomponensű anyagi rendszerek

1.4.1.1 Kristályrácsok

- Ionrácsos kristályok
- Atomrácsos kristályok
- Fémrácsos kristályok
- Molekularácsos kristályok

1.4.1.2 Átmenet a kötés- és rács típusok között

1.4.2 Többkomponensű rendszerek

1.4.2.1 Csoportosítás

1.4.2.2 Diszperz rendszerek

1.4.2.3 Kolloid rendszerek

1.4.2.4 Homogén rendszerek

- Oldatok

Egyéb

1.5 Kémiai átalakulások

Kémiai reakció

Képlet

Kémiai egyenlet

1.5.1 Termokémia

1.5.1.1 A folyamatok energiaviszonyai

1.5.1.2 Reakcióhő

1.5.2 Reakciókinetika

1.5.2.1 Reakciósebesség

1.5.2.2 Katalízis

1.5.3 Egyensúly

1.5.3.1 Megfordítható reakciók

1.5.3.2 Egyensúly

1.5.4 A kémiai reakciók típusai

1.5.4.1 Sav-bázis reakciók

- A vizes oldatok kémhatása

- Sav-bázis indikátorok

- Közömbösítés

- Sók hidrolízise

1.5.4.2 Elektronátmenettel járó reakciók

1.5.4.3 Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók

1.5.4.4 Egyéb reakciók

1.5.5 Elektrokémia

1.5.5.1 Galvánelem

1.5.5.2 Elektrolízis

1.5.5.3 Az elektrolízis mennyiségi viszonyai

1.5.5.4 Egyéb

2. Szervetlen kémia

2.1 Hidrogén

Anyagszerkezet

Tulajdonságok

Előfordulás, előállítás, felhasználás

Egyéb

2.2 Nemesgázok

Anyagszerkezet

Tulajdonságok

Egyéb

2.3 Halogénelemek és vegyületeik

2.3.1 Halogénelemek

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előállítás
- Felhasználás, előfordulás
- Élettani hatás

Egyéb

2.3.2 Halogénvegyületek

- Csoportosítás

2.3.2.1 Hidrogén-halogenidek (HF, HCl, HBr, HI)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás, előállítás, felhasználás

2.3.2.2 Kősó (NaCl)

- Halmazszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás, felhasználás

2.3.2.3 Ezüst-halogenidek (AgCl, AgBr, AgI)

- Tulajdonságok
- Felhasználás

2.3.2.4 Hypo (NaOCl-oldat)

2.3.2.5 Egyéb

2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik

Az oxigéncsoport elemei (O, S, Se, Te)

2.4.1 Oxigén

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Élettani szerep
- Előállítás, keletkezés (O₂)
- Felhasználás, előállítás
- Egyéb

2.4.2 Oxigénvegyületek

- Csoportosítás

2.4.2.1 Dihidrogén-peroxid (H₂O₂)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok

2.4.2.2 Oxidok

- Csoportosításuk

Víz (H₂O)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságai
- Természetes vizek
- Vízkeménység
- Élettani szerep

Fontosabb fém-oxidok

2.4.2.3 Hidroxidok

Fontosabb fém-hidroxidok

Egyéb

2.4.3 Kén

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Egyéb

2.4.4 A kén vegyületei

2.4.4.1 Dihidrogén-szulfid, kén-hidrogén (H₂S)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Élettani hatása
- Előfordulás, előállítás, felhasználás
- Sói

2.4.4.2 Kén-dioxid (SO₂)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előállítás
- Felhasználás
- Környezetszennyező hatás

2.4.4.3 Kén-trioxid (SO₃)

2.4.4.4 Kénessav (H₂SO₃) és sói

- Tulajdonságok

2.4.4.5 Kénsav (H₂SO₄)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Ipari előállítás
- Felhasználás
- Egyéb
- Sói

– Fontosabb szulfátok

2.4.4.6 Nátrium-tioszulfát (fixírsó, Na₂S₂O₃)

2.4.4.7 Egyéb

2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik

2.5.1 Nitrogén

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás, előállítás, felhasználás
- Egyéb

2.5.2 Nitrogénvegyületek

2.5.2.1 Ammónia (NH₃)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Előállítás
- Felhasználás
- Sói

2.5.2.2 Nitrogén-oxidok

Nitrogén-monoxid (NO)

- Tulajdonságok, előállítása, élettani hatás,

Nitrogén-dioxid (NO₂)

- Tulajdonságok, élettani hatás
- Előállítás

2.5.2.3 Salétromossav (HNO₂)

- Sói

2.5.2.4 Salétromsav (HNO₃)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előállítás
- Felhasználás
- Sói

– Fontosabb nitrátok

2.5.2.5. Egyéb

2.5.3 Foszfor

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

–Élettani hatás

– Felhasználás, előfordulás, előállítás

2.5.4 Foszforvegyületek

2.5.4.1 Difoszfor-pentaoxid (P_2O_5)

– Tulajdonságok

2.5.4.2 Foszforsav (ortofoszforsav, H_3PO_4)

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Élettani hatás, felhasználás

– Sói

– Anyagszerkezet

2.5.4.3. A foszforsav fontosabb sói

– Szabályos sók

– Savanyú sók

2.5.4.4. Egyéb

2.6 A szénsoport elemei és vegyületeik

2.6.1 Szén

– Előfordulás

– Tulajdonságok

– Felhasználás

– Egyéb

2.6.2 A szén vegyületei

2.6.2.1 Szén-monoxid (CO)

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Előfordulás

– Élettani hatás

– Előállítás, felhasználás

2.6.2.2 Szén-dioxid (CO₂)

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Előfordulás, keletkezés

– Élettani és ökológiai hatás

Laboratóriumi előállítás

– Felhasználása

2.6.2.3 Szénsav (H₂CO₃)

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Sói

– Fontosabb karbonátok

– Fontosabb hidrogén-karbonátok

2.6.2.4. Egyéb

2.6.3 Szilícium

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságai

– Előfordulás

– Felhasználás

– Egyéb

2.6.4 Szilícium-vegyületek

2.6.4.1 Szilícium-dioxid (SiO₂)

- Halmazszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Felhasználás
- Az üveg

2.6.4.2 Szilikonok

- Szerkezet
- Gyakorlati jelentőség

2.6.4.3. Egyéb

2.7 Fémek

- Tulajdonságok
- Ötvözetek
- Előállítás
- Korrózió

2.7.1 Az s-mező fémei

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Előállítás
- Ionjaik
- Élettani hatás

2.7.2 A p-mező fémei

2.7.2.1 Alumínium

- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Előállítás

- Felhasználás
- Ionja

2.7.2.2 Ón és ólom

- Tulajdonságok
- Egyéb

2.7.3 A d-mező fémei

- Főbb jellemzőik

2.7.3.1 Vascsoport (Fe, Co, Ni)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Az ionok
- Előfordulás
- Előállítás
- Felhasználás

2.7.3.2 Rézcsoport (Cu, Ag, Au)

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás
- Ionjaik
- Élettani hatás
- Felhasználás

2.7.3.3 Cink

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Egyéb

2.7.3.4 Higany

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Élettani hatás
- Felhasználás

2.7.3.5 Egyéb

2.7.3.6 Egyéb átmenetifém-vegyületek

Kálium-permanganát (hiperMangán, KMnO_4)

- Tulajdonságai
- Felhasználás
- Egyéb

3. Szerves kémia

3.1 A szerves vegyületek általános jellemzői

Szerves anyag

A szerves molekulák szerkezete

Izoméria

- Az izoméria típusai

Homológ sor

Funkciós csoport

A szerves vegyületek csoportosítása

Tulajdonságok

- Reakciótípusok

3.2 Szénhidrogének

3.2.1 Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok)

Alkán, cikloalkán (paraffin, cikloparaffin)

- Nevezéktan
- Izoméria
- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Kémiai reakciók

– Előfordulás

– Felhasználás

3.2.2 Alkének (olefinek)

Alkén (olefin)

- Nevezéktan
- Izoméria
- Molekulaszerkezet
- Tulajdonságok
- Előállítás

3.2.3 Több kettős kötést tartalmazó szénhidrogének

3.2.3.1 Diének

- Nevezéktan
- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Felhasználás

3.2.3.2 Természetes poliének

3.2.4 Alkinok

Alkin

3.2.4.1 Etin (acetilén)

- Molekulaszerkezet
- Fizikai tulajdonságok
- Előállítás
- Felhasználás

3.2.5 Aromás szénhidrogének

– Nevezéktan

3.2.5.1 Benzol

– Molekulaszerkezet

– Tulajdonságok

– Előállítás

– Élettani hatás

3.2.5.2 Toluol, sztirol

– Felhasználás

3.2.5.3 Naftalin

– Molekulaszerkezet

– Tulajdonságok

– Felhasználás

3.2.5.4 Egyéb

3.3 Halogéntartalmú szénhidrogének

Elnevezés

Anyagszerkezet

Tulajdonságok

Kémiai reakciók

Felhasználás

Környezetvédelmi vonatkozások

Egyéb

3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek

Egyszerű funkciós csoportok

Összetett funkciós csoportok és származtatásuk

Vegyületcsoportok

3.4.1 Hidroxivegyületek

3.4.1.1 Alkoholok

– Nevezéktan

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Kémiai reakciók

– Előfordulás

– Élettani hatás

– Előállítás

– Felhasználás

3.4.1.2 Fenolok

3.4.1.2.1 Fenol

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Kémiai reakciók

– Élettani hatás

– Felhasználás

3.4.2 Éterek

– Nevezéktan

– Anyagszerkezet

– Tulajdonságok

– Előállítás

– Felhasználás

3.4.3 Oxovegyületek

– Csoportosítás

– Nevezéktan

– Anyagszerkezet

- Tulajdonságok
- Kémiai reakciók
- Előállítás
- Felhasználás
- Élettani hatás
- 3.4.4 Karbonsavak
 - Csoportosítás
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előállítás
 - Egyéb
- 3.4.4.1 Egyéb funkciós csoportot tartalmazó karbonsavak
- 3.4.4.3 A karbonsavak sói
 - Felhasználás
- 3.4.5 Észterek
 - Csoportosítás
- 3.4.5.1 Karbonsav-észterek
 - Nevezéktan
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakció
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Zsírok, olajok (gliceridek)
- 3.4.5.2 Szervetlensav-észterek
- 3.4.5.3 Egyéb
- 3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek**
- 3.5.1 Aminok
 - Csoportosítás
 - Elnevezés
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
- 3.5.2 Aminosavak
 - Példák
 - Csoportosítás
 - Szerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás
- 3.5.3 Savamidok
 - Elnevezés
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
- 3.5.4 Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
- 3.5.4.1 Piridin
 - Tulajdonságok
 - Jelentőség
 - Felhasználás
- 3.5.4.2 Pirimidin
 - Tulajdonságok
 - Jelentőség
- 3.5.4.3 Pirrol

- Tulajdonság
- Jelentőség
- 3.5.4.4 Imidazol
- Tulajdonságok
- Jelentőség
- 3.5.4.5 Purin
- Jelentőség
- 3.5.5 Gyógyszerek, drogok, hatóanyagok
- 3.5.6 Egyéb

3.6 Szénhidrátok

Csoportosítás

3.6.1 Monoszacharidok

- Összegképlet
- Funkciós csoportok
- Csoportosítás
- Molekulaszerkezet
- Izoméria
- Tulajdonságok
- 3.6.1.1 Glicerinaldehid
- 3.6.1.2 1,3-dihidroxi-aceton
- 3.6.1.3 Ribóz és 2-dezoxi-ribóz
- 3.6.1.3 Glükóz (szőlőcukor)
- Molekulaszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás, jelentőség
- 3.6.1.4 Fruktóz (gyümölcscukor)

3.6.2 Diszacharidok

- Származtatásuk
- Tulajdonságok
- 3.6.2.1 Maltóz
- 3.6.2.2 Cellobióz
- 3.6.2.3 Szacharóz (répacukor, nádcukor)
- Szerkezet
- Tulajdonságai
- Jelentőség

3.6.3 Poliszacharidok

- Tulajdonságok
- Hidrolízisük
- 3.6.3.1 Cellulóz
- 3.6.3.2 Keményítő
- 3.6.4 Egyéb

3.7 Fehérjék

Építőelemek

Konstitúció

Térszerkezet

Kimutatás, reakciók

Jelentőség

Egyéb

3.8 Nukleinsavak

Építőelemek

Konstitúció

DNS, RNS

A DNS kettős hélice

Egyéb

3.9 Műanyagok

Csoportosítás

3.9.1 Természetes alapú műanyagok

3.9.2 Szintetikusan előállított műanyagok

3.9.2.1 Polimerizációs műanyagok

3.9.2.2 Polikondenzációs műanyagok

3.9.2.3 Környezetvédelmi szempontok

3.9.3. Egyéb

3.10 Energiagazdálkodás

Hagyományos energiaforrások

Megújuló energiaforrások

Alternatív energiaforrások

Egyéb

4. Kémiai számítások

4.1 Az anyagmennyiség

4.2 Gázok

4.3 Oldatok, elegyek, keverékek

Oldatok, elegyek, keverékek összetétele

Egyéb, oldatokkal kapcsolatos feladatok

Gázelegyekkel kapcsolatos számítások

4.4 Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban

Összegképlet

Sztöchiometria

4.5 Termokémia

4.6 Kémiai egyensúly

4.7 Kémhatás

4.8 Elektrokémia

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. MAGYAR NYELV

1.1. Ember és nyelv

A nyelv mint jelrendszer.

Nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés viszonya.

A nyelv mint az egyén, illetve mint a közösség alkotása.

A beszéd mint cselekvés, a nyelv és a beszéd funkciói.

A nyelv diakrón és szinkrón változásainak jellemzése példákkal.

1.2. Kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal.

A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei.

A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség.

A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal.

1.2.1. A jel, a jelrendszer

1.2.2. Nyelvi és vizuális kommunikáció

A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.

Az emberi kommunikáció nem nyelvi formái (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, csend). A vizuális és a nyelvi jel, a vizuális és a nyelvi kommunikáció

1.2.3. A nyelvhasználat mint kommunikáció

1.2.4. Kommunikációs funkciók és közlésmódok

1.2.5. Személyközi kommunikáció

- 1.2.6. A tömegkommunikáció
 - 1.3. A magyar nyelv története
 - 1.3.1 A magyar nyelv rokonsága
 - 1.3.2. Nyelvtörténeti korszakok
 - 1.3.3. Az írott nyelvi norma kialakulása
 - 1.3.4. Nyelvművelés
 - 1.4. Nyelv és társadalom
 - 1.4.1. Nyelvváltozatok
 - 1.4.2. Kisebbségi nyelvhasználat
 - 1.4.3. A határon túli magyar nyelvűség
 - 1.4.4. Tömegkommunikáció és nyelvhasználat
 - 1.5. A nyelvi szintek
 - 1.5.1. Hangtan
 - 1.5.2. Alaktan és szótan
 - 1.5.3. Mondattan
 - 1.5.4. A mondat szintagmatikus szerkezete
 - 1.5.5. A mondat a szövegben
 - 1.5.6. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban

A mondat az élőbeszédben és az írott nyelvben.
A mondat és a szöveg.
A mellérendelő összetett mondatok mint logikai-tartalmi viszonyok
Az alárendelő összetett mondatok mint a főmondat és a mellékmondatok grammatikai viszonyai.
Sajátos jelentéstartalom a mellékmondatokban.
A többszörösen összetett mondatok (utaló- és kötőszók, a központozás használata és értelmezése szövegértésben, szövegmondásban, szövegalkotásban).
- 1.5.7. Szókincs és frazeológia
 - A szókincs változásának okai, a szókészlet rétegei.
 - A szóalkotás lehetőségei: a szóképzés jelentésmódosító szerepe; a szóösszetétel jelentősége, fajtái; a mozaikszók, az összetett szavak helyesírása.
- 1.6. A szöveg
 - 1.6.1. A szöveg és a kommunikáció
 - A szöveg egységének tényezői, feltételei, elsődleges és mögöttes jelentés.
 - A szöveg szóban és írásban.
 - A szöveget alakító tényezők: a beszédhelyzet, a cselekvés, a szövegkörnyezet, a tudáskeret.
 - A tájékoztató, kifejező, érvelő és felhívó szövegfunkciók.
 - 1.6.2. A szöveg szerkezete és jelentése
 - 1.6.3. Szövegértelmezés
 - 1.6.4. A szöveg szóban és írásban
 - A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására.
 - A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása.
 - A cél és a téma összefüggéseinek érvényesítése szóban és írásban.
 - A témaváltás felismerése és jelölése, bekezdések szerkesztése.
 - 1.6.5. Az intertextualitás
 - Az ismeretközvetítő CD-ROM és az internet intertextualitásának főbb jellemzői.
 - Az intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
 - 1.6.6. A szövegtípusok
- 1.7.2. Szöveg a médiában
 - A publicisztikai és a tájékoztató műfajok, valamint az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (e-mail, internet stb.)
 - Az új közlésmódok társadalmi hatása.
- 1.7. A retorika alapjai
 - 1.7.1. A nyilvános beszéd

A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben.

A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai.

Az előbeszéd fajtái.

A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.

1.7.2. Érvelés, megvitatás, vita

Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei.

A kulturált vitatkozás kritériumai, vita értelmezése.

Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai: a bizonyítás, a cáfolat, néhány érvtípus.

Hitelesség, hatás, meggyőzősi szándék; a manipuláció felismerése, értékelése.

1.7.3. A szövegszerkesztés eljárásai

A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége.

A témajelölő cím mint a globális kohézió eszköze.

Az összefoglalás funkciója és típusai (pl. vázlat, tartalmi kivonat, tömörítés).

1.8. Stílus és jelentés

1.8.1. Szóhasználat és stílus

1.8.2. A szójelentés

1.8.3. Állandósult nyelvi formák

1.8.4. Nyelvi-stilisztikai változatok

1.8.5. Stíluszeszközök

Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban.

Stílusjelenségek felismerése, értelmezése, értékelése.

A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és a jelentés viszonya alapján.

A szóhasználati jelentés alapjai – az alapjelentés, mellékjelentés, alkalmi jelentés közti viszony.

Egynyelvű szótárak: Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár, valamint kétnyelvű szótárak ismerete.

Az állandósult szókapcsolatok, szokványos kifejezésmódok stílusértéke (szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, közhelyek, nyelvi panelek, sztereotípiák).

A stílus szerepe a jelentésteremtésben (nyelvi eszközök megválogatása, szerkesztés, hatásosság, többletjelentés, a stílus mint a beszélő attitűdjének kifejeződése stb.)

A stílust létrehozó nyelvi és kommunikációs tényezők értelmezése.

A képszerűség stíluszeszközei és hatása: képek, képrendszerek felismerése, értelmezése.

Az eufemizmus, evokáció, anakronizmus, állandó jelző, archaizálás stb. felismerése, értelmezése.

A szövegrendezés stílushatásának felismerése, értelmezése: az egyszerűbb alakzatok fajtái és hatásuk.

1.8.6. Stílusréteg, stílusváltozat

Tipikus kommunikációs helyzetekben létrejövő, jellemző beszélt és írott nyelvi közlésmódok: a stílusrétegek.

A társalgási stílus ismérvei, minősége.

A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei.

A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. tipográfia, képi világ).

Objektivitás és szubjektivitás, tény és vélemény stílusbeli különbsége a tömegkommunikációban.

A tudományos és a szakmai stílus sajátosságai.

Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása.

A stílusorszakokról, stílusirányzatokról szerzett ismeretek felhasználásával stílustörténeti összehasonlítások – példák alapján.

Irodalmi és nem irodalmi szövegek stílushatásának komplex értékelése.

A mondat szerkezet stiláris változatai – a verbális stílus, a nominális stílus, hiányos mondat, körmondat.

A stílusrétegeket elkülönítő tényezők.

Nyelvi-stilisztikai variánsok összehasonlító elemzése különböző stílusrétegekből vett szövegek körében.

A stílus és norma koronkénti változatai – néhány példa bemutatásával.

2. IRODALOM

2.1. Szerzők, művek

2.1.1. Életművek

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila
Az életút, az életmű jelentős tényei. Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői, néhány kortárs megnevezése.

A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.

Memoriterek szövegű és kifejező előadása.

Művekről szóló olvasatok, vélemények értelmezése.

2.1.2. Portrék

Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János.

Az életmű néhány jellemzője keretében 2-3 lírai és/vagy értelemszerűen egy vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.

Memoriterek – legalább három szerzőtől teljes szövegek, összefüggő részletek

TÉMÁK

2.1.3. Látásmódok

2.1.4. A kortárs irodalomból

2.1.5. Világirodalom

2.1.6. Színház és drámatörténet

Színház és dráma különböző korszakokban.

Az alábbi műveknek, a szerzők/korszakok 1-1 művének értelmezése az adott korszak színházi/irodalmi hagyományainak összefüggésében Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája

2.1.7. Az irodalom határterületei

Az irodalom kulturális határterületei – népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban az adaptáció, a műfajcsere jelenségei (pl. irodalom filmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben). Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal/minőség összefüggései. A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos, fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, szonon, vicc, reklámvers) jellemzőinek bemutatása. Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (pl. A gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója).

Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CD-ROM, internetes könyvkínálat).

2.1.8. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok. A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások, múzeum, színház, civil társaságok). A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők, tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése. Életmódra, kulturális szokásokra utaló

dokumentumok (pl. tárgyi emlék, fotó, film, hangdokumentum) alapján következtetések megfogalmazása egyes korok kultúrájára nézve.

2.2. Értelmezési szintek, megközelítések

2.2.1. Témák, motívumok

Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése.

Az olvasott művekben motívum, téma változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás; ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák).

2.2.2. Műfajok, poétika

A műnemek és műfajok felismerése.

Alapvető versformák felismerése.

Poétika fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében.

Azonos műfajú alkotások összehasonlítása.

2.2.3. Korszakok, stílustörténet

A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a szimbolizmusig.

2.2.3.1. Irodalomtörténet

MATEMATIKA

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

2.2.1 Oszthatóság

2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések

2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság

2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrend-szerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek

Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek

Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek

Magasabb fokú egyenletek

Négyzetgyökös egyenletek

2.8.2 Nem algebrai egyenletek

Abszolútértékes egyenletek

Exponenciális és logaritmikus egyenletek

Trigonometrikus egyenletek

2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

- 2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek
- 3. Függvények, az analízis elemei**
- 3.1 A függvény**
- 3.2 Egyváltozós valós függvények**
- 3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
- 3.2.2 A függvények jellemzése
- 3.3 Sorozatok
- 3.3.1 Számítási és mértani sorozatok
- Végtelen mértani sor
- 3.3.2 Kamatos kamat, járadékszámítás
- 3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
- 3.4.1 Határérték, folytonosság
- 3.4.2 Differenciálszámítás
- 3.4.3 Integrálszámítás
- 4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria**
- 4.1 Elemi geometria**
- 4.1.1 Tételek
- 4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
- 4.4 Vektorok síkban és térben**
- 4.6 Koordinátagometria**
- 4.6.1 Pontok, vektorok
- 4.6.2 Egyenes
- 4.5 Trigonometria**
- 4.6 Koordinátagometria**
- 4.6.1 Pontok, vektorok
- 4.6.2 Egyenes
- 4.6.3 Kör
- 4.6.4 Parabola
- 4.7 Kerület, terület**
- 4.8 Felszín, térfogat**
- 5.1 Leíró statisztika**
- 5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
- 5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
- 5.2 A valószínűség számítás elemei**

NÉMET

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

ALKOTÁS

1. Vizuális eszközök

1.1 Vizuális nyelv

1.1.1 A vizuális nyelv alapelemei

- Vonal
- Sík és térforma
- Tónus, szín
- Tér

1.1.2 A vizuális nyelvi elemek viszonyai

- Kompozíció, (konstrukció)
- Kontraszt, harmónia

1.1.3 Vizuális nyelv és kontextus

1.2 Technikák

- Rajzolás
- Festés
- Kollázs
- Nyomtatás
- Makettezés, modellezés
- További technikák

2. Tevékenységszintek

- Kép és szöveg
- Vizuális információ
- Tárgyak és környezet
- Alkotások és alkotók
- Műelemző módszerek
- A műtárgyi és kulturális környezete

TESTNEVELÉS

A / ELMÉLETI ISMERETEK

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési - és sportjátékok
12. Természetben űzhető sportok

B / GYAKORLATI ISMERETEK

1. Gimnasztika
2. Atlétika
- Futások
- Ugrások
- Gyűrű
- Nyújtó
- Korlát
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési- és sportjátékok
- Kézilabda
- Kosárlabda
- Labdarúgás
- Röplabda

TÖRTÉNELEM

1. Az ókor és kultúrája

1.1 Vallás és kultúra az ókori Keleten

Az egyes civilizációk vallási és kulturális jellemzőinek azonosítása.

1.2 A demokrácia kialakulása Athénban

Az athéni demokrácia intézményei, működése.

1.3 A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása

A hódító háborúk társadalmi és politikai következményei a köztársaság korában.

1.4 Az antik hitvilág, művészet, tudomány

A görög hitvilág néhány jellemző vonása (pl. többistenhit, halhatatlan istenek), a legfontosabb istenek nevének ismerete.

A klasszikus kor és a hellenizmus kimagasló kulturális emlékei.

A római építészet jelentős alkotásainak azonosítása.

A római városépítés jellegzetességei és emlékei Pannóniában.

1.5 A kereszténység kialakulása és elterjedése

A kereszténység főbb tanításai.

1.6 A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása

A Nyugat-római Birodalom bukása és a népvándorlás

2. A középkor

2.1 A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői

A középkori uradalom jellemző vonásai (pl. vár, majorság, jobbágytelek).

A mezőgazdasági technika fejlődésének néhány jellemző mozzanata a X-XI. században

2.2 A nyugati és keleti kereszténység

Az egyház politikai szerepe a nyugati kereszténységben.

2.3 Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése

Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.

A világvallások civilizáció-formáló szerepe.

2.4 A középkori városok

Egy középkori város jellemzőinek bemutatása.

A középkori kereskedelem sajátosságai.

2.5 Egyházi és világi kultúra a középkorban

Az egyház szerepe a középkori művelődésben és a mindennapokban.

A romanika és a gótika főbb stílusjegye.

A lovagi kultúra és értékrend néhány eleme.

2.6 A humanizmus és a reneszánsz Itáliában

A humanizmus és a reneszánsz főbb jellemzői.

2.7 Az angol és a francia rendi állam működése

2.8 Az Oszmán Birodalom terjeszkedése

Az Oszmán Birodalom katonai rendszerének jellemző vonásai, források alapján.

Az oszmán hódítás irányai, legfontosabb állomásai a XIV-XVI. században.

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1 A magyar nép őstörténete és vándorlása

A magyar nép vándorlása térkép alapján.

3.2 A honfoglalástól az államalapításig

A honfoglalás.

A honfoglaló magyarság társadalma és életmódja, források alapján.

Géza fejedelemsége és Szent István államszervező tevékenysége.

3.3 Az Árpád-kor

Az Aranybulla.

A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.

3.4 Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején

Károly Róbert gazdasági reformjai.

A magyar városfejlődés korai szakasza.

3.5 A Hunyadiak

Hunyadi János harcai a török ellen.

Mátyás király uralkodói portréja intézkedései alapján.

3.6 Kultúra és művelődés

Jelentős Árpád- és Anjou-kori művészeti emlékek felismerése.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban

4.1 A nagy földrajzi felfedezések és következményei

A nagy földrajzi felfedezések legfontosabb állomásai térkép alapján.

Az Európán kívüli civilizációk hatása Európára, és a gyarmatosítás.

4.2 Reformáció és katolikus megújulás

A reformáció főbb irányzatai források alapján (lutheránus, kálvinista).

A katolikus megújulás, az ellenreformáció kibontakozása.

A barokk stílus jellemzői.

4.3 A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában

A francia abszolutizmus XIV. Lajos korában.

Az alkotmányos monarchia működése.

4.4 A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás

A felvilágosodás legjelentősebb gondolatai és főbb képviselői források alapján.

5. Magyarország a Habsburg Birodalomban

5.1 A mohácsi csata és az ország három részre szakadása

A mohácsi vész és az ország részekre szakadása.

Végvári küzdelmek.

5.2 Az Erdélyi Fejedelemség virágkora

Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete (pl. három nemzet, vallási tolerancia).

5.3 A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc

A Rákóczi szabadságharc fordulópontjai.

A szatmári béke.

5.4 Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban

Demográfiai változások, a nemzetiségi arányok alakulása

Mária Terézia és II. József reformjai.

5.5 Művelődés, egyházak, iskolák

A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai források alapján.

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora

6.1 A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata

Az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozatának alapkérdései.

Az alkotmányos monarchia válsága és bukása.

6.2 A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája

6.3 A XIX. század eszméi

A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői források alapján.

A legfontosabb állam- és alkotmányjogi fogalmak (pl. alkotmány, parlament, képviseleti rendszer, szavazati jog, hatalommegosztás).

6.4 Az ipari forradalom és következményei

Az ipari forradalom legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés) és néhány találmánya.

Az ipari forradalom teremtette ellentmondások (pl. környezetszennyezés, életmódváltozás, a nyomor kérdése).

6.5 Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón

Az USA kialakulása és nagyhatalommá válása.

Németország nagyhatalommá válása.

A balkáni konfliktusok okai.

6.6 Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik

A második ipari forradalom alapvető vonásainak bemutatása.

A technikai fejlődés hatása a környezetre és az életmódra, konkrét példák alapján.

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

7.1 A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései

A reformkor fő kérdései.

Széchenyi és Kossuth reformprogramja.

7.2 A reformkori művelődés, kultúra

A korszak kulturális életének főbb jellemzői.

7.3 A polgári forradalom

A pesti forradalom eseményei.

Az áprilisi törvények.

7.4 A szabadságharc

A főbb hadjáratok, a katonai erőviszonyok alakulása, a vereség okai.

A Függetlenségi Nyilatkozat.

7.5. A kiegyezés előzményei és megszületése

A kiegyezés megszületésének okai.

A kiegyezés tartalma és értékelése.

7.6 Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában

Kibontakozó ipar, fejlődő mezőgazdaság, közlekedés.

Budapest világvárossá fejlődése.

Az átalakuló társadalom sajátosságai.

Nemzetiségek a dualizmus korában.

A cigányság helye a magyar társadalomban.

7.7. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése

Az életmód változásai a századfordulón.

A magyar tudomány és művészet néhány kiemelkedő személyisége.

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig

8.1 Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék

Szövetségi rendszerek, frontok, az új típusú hadviselés jellemzői.

A Párizs környéki békék területi, etnikai és gazdasági vonatkozásainak elemzése.

8.2 A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban

A modern életforma néhány jellegzetessége (pl. mozi, autó).

A nők szerepének változása.

8.3 Tekintélyuralmi rendszerek Közép-Európában és az olasz fasizmus

8.4 Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság

A világválság jelenségei, gazdasági és társadalmi következményei.

8.5 A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa

A náci Németország legfőbb jellemzői.

A náci ideológia és propaganda.

8.6 A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években

A bolsevik hatalomátvétel körülményei.

A sztálini diktatúra legfőbb jellemzői.

8.7 A második világháború előzményei jelentős fordulatai

A világháború előzményei, katonai és politikai fordulópontjai.

A holocaust.

8.8 A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői

Az ENSZ létrejötte, működése.

Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (pl. Korea, Kuba, Szuec).

8.9 A szocialista rendszerek bukása

A szovjet blokk kialakulása és jellemzői.

Rendszerváltozás Kelet-Közép-Európában.

9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig

9.1 Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei

Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása.

Trianon gazdasági, társadalmi és etnikai hatásai.

9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői

Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései.

9.3 Művelődési viszonyok és az életmód

Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években.

9.4 A magyar külpolitika mozgáster, alternatívái

A magyar külpolitika céljai és kapcsolatai a két világháború között.

9.5 Magyarország részvétele a világháborúban

Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.

9.6 A német megszállás és a holocaust Magyarországon

Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel.

A holocaust Magyarországon. (pl. zsidótörvények gettósítás, deportálás).

10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig

10.1 A szovjet felszabadítás és megszállás

A szovjet felszabadítás és megszállás.

Az ország háborús emberáldozata és anyagi vesztesége.

10.2 A határon túli magyarság sorsa

A magyarság helyzetének főbb jellemzői a szomszédos országokban.

10.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése

Az 50-es évek jellemzői, a rendszer működése a Rákosi korszakban.

Életmód és mindennapok.

10.4 Az 1956-os forradalom és szabadságharc

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei.

A megtorlás megnyilvánulási formái, áldozatai.

10.5 A Kádár-rendszer jellege, jellemzői

A rendszer jellemzői a Kádár korszakban.

Életmód és mindennapok.

10.6 A rendszerváltás

A rendszerváltás tartalma és következményei (pl. államforma, szabadságjogok, függetlenség).

11. A jelenkor

11.1 A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztsovjet rendszerek problémái

A közép-európai régió sajátos problémái

11.2 Az európai integráció története

Az Európai Unió legfontosabb intézményei.

11.3 A „harmadik világ”

A fejlődő országok főbb problémái (pl. népességnövekedés, szegénység, élelmezési- és adósságválság).

11.4 Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés

A technikai civilizáció és a gazdasági növekedés hatása a természeti környezetre.

11.5 A globális világ kihívásai és ellentmondásai

A tömegkultúra új jelenségei (pl. film, reklám).

12. A mai magyar társadalom és életmód

12.1 Alapvető állampolgári ismeretek

Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása.

Az állampolgári jogok köteleességek.

12.2 Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban

Nemzetiségek a mai magyar társadalomban (pl. számuk, arányuk, helyzetük, intézményeik).

12.3 A magyarországi romák

A hazai romák helyzete (oktatás, lakhatás, egészségügy, foglalkoztatás). A diszkrimináció fogalma.

12.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság

A választási rendszer. A helyi önkormányzatok feladatai, szervezetei és működésük.

12.5 Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások

Demográfiai változások Magyarországon az elmúlt fél évszázadban.

RENDESZETI ALAPISMERETEK

A) Kompetenciák

1. Összetett irodai, ügyviteli feladat megoldása

Feladatértelmezés

Összetett írásbeli feladat értelmezése

Iratkezelés

Alapfogalmak helyes használata

Ügyiratok nyilvántartása

Titkos ügyiratkezelés

Szövegfeldolgozás

Hivatalos iratok tartalmi sajátosságainak érvényesítése

Adatbevitel

Hivatalos iratok formai sajátosságai

Hivatalos iratok elektronikus továbbítása

Kommunikáció

Ügyfélfogadás

Beszéd, kommunikáció, szövegértés

Pszichológiai, szociálpszichológiai, társadalomismereti, életmódbeli alapismeretek

2. A társadalom és az ember megismerésének módszereiben való tájékozottság

Alapfogalmak helyes használata

Információk gyűjtése és következtetések levonása

Kultúra és közösség, társadalmi viszonyokban való tájékozottság

Problémaközpontúság

A pszichés állapot szerepe a rendészeti munkában

A személyiség megismerés módszereinek alkalmazása

Törvényszerűségek, összefüggések felismerése

A jog és erkölcs összefüggéseinek felismerése

A jog és erkölcs előírásainak ismerete a rendészeti munkában

A probléma értékalapú megközelítése

A humanisztikus értékek, az ember, az emberi élet tisztelete

B) Témakörök

Összetett ügyviteli írásbeli feladat elkészítése

Gépirás

Hivatalos irat fajtája

A szövegfeldolgozás tartalmi sajátosságai

Hivatalos iratok formázása

Hivatalos iratok elektronikus továbbítása

A szövegszerkesztő program kezelése

A szöveg kialakítása

Formázási műveletek

Táblázatok, grafikák a szövegben

A táblázatkezelő program kezelése

Formázási műveletek

Diagram, grafika a táblázatban

Nyilvántartások készítése

Internet, intranet

Pszichológiai, szociálpszichológiai alapismeretek

A pszichológia alapfogalmai

Személyiség-lélektan

Fejlődéslélektan

A beszéd és a kommunikáció

A társas érintkezés meghatározói
Lelki egészség és betegség
A lelki egyensúly megtartása
Társadalomismeret, életmód
Társadalmi szabályok
Közösségek
Társadalom
Az életmód átalakulásának hatása a testi és lelki egészségre
A jog
A fegyveres erők, a rendészeti és a rendvédelmi szervek

BELÜGYI-RENDÉSZETI ISMERETEK

1. A rendészet alapjai

- A rendészet alapfogalmai és szervei
- A rend, a közrend (belső rend), a határrend
- A biztonság, a nemzetbiztonság és a közbiztonság
- A rendvédelem, a közrend és a közbiztonság védelme, az államhatár rendjének védelme
- A katasztrófavédelem és a polgári védelem
- A katasztrófák felosztása
- A rendészet szervei
- Az egyes rendészeti szervek általános jellemzése
- A Belügyminisztérium irányítása alá tartozó rendészeti szervek működését meghatározó főbb jogszabályok
- A belügyi rendészeti szervek rendeltetése, jogállása és feladatai
- A Rendőrség, Határőrség, katasztrófavédelem szervezeti felépítése, erői (személyi állománya) és eszközei

2. A belügyi rendészeti szervek szakmai tevékenysége

- A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása
- A rendészeti szervek szolgálati tagozódása, szakmai tevékenységének területei
- A Rendőrség, Határőrség, katasztrófavédelem működésének általános elvei és szabályai
- A rendészeti szervek irányítása és vezetése
- Intézkedések és kényszerítő eszközök
- A rendőri és határőri intézkedések és alkalmazásuk főbb szabályai
- A kényszerítő eszközök és alkalmazásuk főbb szabályai
- Együttműködés, kapcsolatok és szolgálati tevékenységek
- A belügyi rendészeti szervek együttműködése, kapcsolata a társadalmi szervekkel, szervezetekkel, a lakossággal és a civil kontroll
- A rendészeti szervek filozófiája
- A Rendőrség, Határőrség szervei által alkalmazott szolgálati formák és tevékenységek, azok jellemzői

3. A belügyi rendészeti szervek funkcionális tevékenysége

- A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység
- A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység célja, feladatai
- Az egyes rendészeti szervek tagjává válásának feltételei
- Az egyes rendészeti szervek tagjait megillető alapvető pénzügyi és anyagi járandóságok, szociális juttatások
- Szolgálatlal összefüggő jogok és kötelességek
- A személyi állomány szolgálatellátással összefüggő jogai és kötelességei
- A személyi állománnyal szemben támasztott társadalmi elvárások, jogi, szakmai és etikai követelmények
- A környezet-, munka- és egészségvédelem

- A környezet-, munka- és egészségvédelem célja, feladatai
- Az elsősegélynyújtás alapelvei, az eszméletvesztés, mérgezés, vérzés, törés, égési sérülés elsődleges ellátásának gyakorlati feladatai
- A szolgálati érintkezés
- Rendfokozatok és állománycsoportok
- Fegyelmi és függőségi viszonyok
- A szolgálati érintkezés főbb szabályai
- Az alaki magatartás
- Az alakiség jelentősége
- A főbb alaki elvárások és követelmények
- Tereptan

A tereptan alapjai

- A terep fogalma, fajtái, jellemzői, a világtér meghatározása
- A térkép fogalma, fajtái, méretarány
- A terepen történő tájékozódás
- A térképi jelek és jelzések. A térkép tájolása
- A tájékozódás fogalma, szerepe az ember és a rendészeti szervek tevékenységében
- Az iránytű, a tájoló és a távcső használata
- A közúthálózat számozása, a közúti gépjárművek országjelzései, a magyar rendszámablak ismertető jegyei

- A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés

A jogellenes cselekmények

- A jogellenes cselekmények értelmezése, felosztása
- A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépést meghatározó jogszabályok
- Szabálysértési alapismeretek
- A szabálysértés fogalma, elkövetői, a felróhatóság és a felróhatósági akadályok
- Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók
- A szabálysértési ügyekben eljáró hatóságok és az eljárásban résztvevő személyek
- A szabálysértési eljárás szakaszai, lefolytatásának rendje, főbb szabályai
- A Rendőrség és a Határőrség tevékenysége során előforduló főbb szabálysértési tényállások köznapiság értelmezése, gyakorlati jellemzői

- Bűncselekményi alapismeretek

- A bűncselekmény fogalma, felosztása, elkövetői
- A tényállások fajtái, az általános törvényi tényállás szerkezete
- A büntethetőségi akadályok
- Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók
- A Rendőrség és a Határőrség tevékenysége során előforduló leggyakoribb bűncselekmények köznapiság értelmezése, gyakorlati jellemzői

- Nyomozási alapismeretek

- A büntetőeljárás elvei
- A büntető ügyekben eljáró hatóságok, az eljárásban résztvevő személyek
- A büntetőeljárás szakaszai
- A bűncselekmény nyomozása során alkalmazható krimináltechnikai eszközök
- A büntetőeljárás cselekményei és azokkal kapcsolatos krimináltaktikai ajánlások, módszerek

IV.

Záró megjegyzések

4.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

Az átdolgozott pedagógiai program minden eleme a testület közös munkája. A munkaközösségek – elolvasás után – kialakították közös véleményüket az első tervezetről, majd továbbították azt az iskola vezetőségének. A vezetőség a vélemények figyelembevételével elkészítette a végleges változatot, amelyet a testület tagjai aláírásukkal fogadtak vagy utasítottak el.

A pedagógiai program az iskola honlapján olvasható. Nyomtatott formában egy példánya a titkárságon, egy példánya a könyvtárban hozzáférhető. A Diákönkormányzat tagjai és a szülők kérésére bármelyik példányt rendelkezésre kell bocsátani.

4.2. A pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei

Jelen pedagógiai program a fenntartói jóváhagyás napjától érvényes.

Módosítása történhet:

- Törvényi előírás következtében
- Fenntartói rendelet következtében
- Intézményi belső kezdeményezésre

A módosítás körülményei:

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestületnek el kell fogadnia.

Csak fenntartói jóváhagyás után válik érvényessé.

A pedagógiai programot, ha törvényi előírás vagy fenntartói rendelet másképpen nem rendelkezik,

- évente össze kell vetni a törvényi változások módosító hatásával, és meg kell tenni a szükséges korrekciókat, (határidő: minden év augusztus 31.)
- legkésőbb négyévente átfogó felülvizsgálata szükséges.

Első felülvizsgálat határideje: 2013. október 1.

Záradék:

Az Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ átdolgozott Pedagógiai Programját a tantestület a 2009. szeptember 7-ei tantestületi értekezletén megvitatta, véleményezte és ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ átdolgozott Pedagógiai Programját az Iskolai Szülői Szervezet képviselő tagja véleményezte és elfogadta.

.....

Iskolai Szülői Szervezet képviselője

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ átdolgozott Pedagógiai Programját az Iskolai Egészségügyi Szolgálat körzetileg illetékes tagja véleményezte és elfogadta.

.....

védőnő/ iskolaorvos

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ átdolgozott Pedagógiai Programját a Diákönkormányzat tagjai 2009. szeptember 7-én véleményezték és elfogadták.

.....

Diákönkormányzat képviselője

Budapest, 2009. szeptember 7.

Dani Csaba
Igazgató

Mellékletek

1. számú melléklet

Az intézményben működő integrációs programról

Intézményünkben a 2007/2008-as tanévtől integrációs program működik, melynek célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségeinek növelése, hátrányaik csökkentése az iskolai nevelés eszközeivel.

Az integrációs program (IPR) eredményes teljesítése érdekében különböző **munkacsoportok** működnek:

1. az integrációs programot irányító csoport (IPR csoport)
2. a szociális hátrányok csökkentéséért felelős környezeti csoport (IKCS csoport)
3. a program elért eredményeit szabályozó mérési csoport
4. az óvoda- iskola átmenetet segítő munkacsoport
5. az általános iskola és középiskola átmenetet segítő (pályaválasztási) munkacsoport

Az IPR programba azok a tanulók kerülhetnek be, akik az aktuális tanév október 1-jei statisztikájában HHH-s tanulóként (illetve annak 10%-ban HH-s tanulókkal kiegészítve) szerepelnek.

A programba bekerült tanulók szülei minden tanévben nyilatkozatot tesznek arról, hogy támogatják gyermekük IPR programban való részvételét.

Az IPR programot a következő **dokumentumokkal** regisztráljuk:

- szülői nyilatkozatok a tanulók programban való részvételéről
- minden foglalkozásról foglalkozási napló vezetése
- családlátogatások tényét igazoló nyomtatvány
- a negyedéves értékelési űrlap
- környezettanulmány értékelő űrlap
- a programot tartó pedagógusok év végi beszámolója
- a tanulók fejlesztési tervei

A programban résztvevő pedagógusok a témához kapcsolódó továbbképzéseken vesznek részt évente legalább kétszer.

Az **integrációs program alapelemei** a következők:

- kooperatív tanulás tanórán és tanórán kívül

- a kompetencia alapú tanulás segítése a különböző fejlesztő foglalkozásokon
- a projektmódszer alkalmazása
- a multikulturális nevelést segítő foglalkozások
- a közösségformálást és személyiségfejlesztést segítő foglalkozások
- a szociális hátrányok csökkentését szolgáló tevékenységek

A munkánkat külsős integrációs szakértő segíti.

Íktatásra érkezett
2009. Szeptember 30.

ÉRKEZETT

2009. Szeptember 29.

Künges I.
dr. Sáfka J.
Jani

Megjegyzés

A 2009. szeptember 28-ai értekezleten a tantestület a Pedagógiai programot, az SZMSZ-t és mellékleteiket végleges formájában áttekintette, megvitatta, véleményezte, majd tartózkodás és ellenszavazat nélkül a dokumentumokat elfogadta és ellenjegyezte.

Érkezett: 2009. Szeptember 30.	Idő: 09-817
Előző: [Signature]	Előző: [Signature]

A fentebb említett dokumentumokat a Szülői szervezet elfogadta.

[Signature]

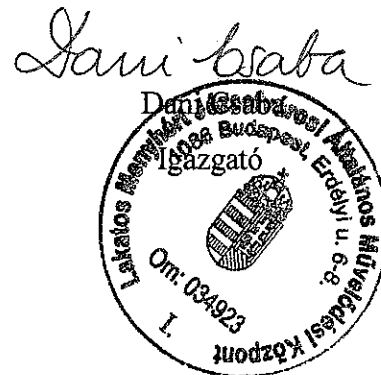
Iskolai Szülői Szervezet képviselője

A fentebb említett dokumentumokat a Diákönkormányzat tudomásul vette.

[Signature]

Diákönkormányzat képviselője

Budapest, 2009. szeptember 28.

JELENYEVI IV

(2009. 09. 28.)

1. HENNY	DIETRICH ZSUZSA
2. SURI ZOLTAN	SURI ZSOLTNE
3. BADER GIZELLA	BADER GIZELLA
4. FILKOHÁZI ZOLTÁN	FILKOHÁZI ZOLL
5. BALOGH BRIGITTA	Balogh Brigitta
6. NAGY GÁBORNE	Nagy Gáborne
7. TÖLÖPNEI KECSKÉS ERZSEBET	Tölöpi Kecsés Ersebet
8. GÁL MARGIT	Gál Margit
9. TEGLAI ELEONÓRA	Teglai Eleonóra
10. FODOR ERZSÉBET	Fodor Ersebet
11. SÁPI MARGIT	Sápi Margit
12. ZOGARNE JUHÁSZ ÁGNES	Zogarne Juhász Ágnes
13. SOMODY BEATA	Somody Beata
14. APOSTAGI NORBERT	Apostagi Norbert
15. SIPÓS ZSOLT	Sipos Zolt
16. MICZOU JORDÁN	Miczou Jordán
17. TÓTH ENDRE	Tóth Endre
18. DESEWFFY ÁGNES	Deseuffy Ágnes
19. BORNE MÁTYÁS GYÖNGYI	Borne Matyas Gyongyi
20. MAZALIK KATALIN	Mazalik Katalin
21. SZMERKA EDIT	Szmerka Edit
22. KEMÉNY BÉLA	Kemény Béla
23. KISS PIRÓSKA	Kiss Piroška
24. DOBI ÉVA	Dobi Éva

JELENYÉTI IV

(2009. 09. 28.)

25. KIS EDIT

Kis Edit

26. BÄDER IVÁN

Báder Iván

27. CSERE MARGIT

Csere Margit

28. DANI CSABA

Dani Csaba

Iktatásra érkezett

2009 NOV 16

ÉRKEZETT

2009 NOV 13

Kiss I.
D

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZATI
POLGÁRMESTERI HIVATALA
FELÜLONTÁSI IKTATÓ

2009 NOV 16

09-817/3

MARADNI: Készítés

HÓLÁS: ea

Készült: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal megbízásából 1082 Budapest Baross utca 63-67.	Készítette: Turnerné Gadó Ágnes iskolaigazgató, ÁMK igazgató helyettes, közoktatási szakértő
Tárgy: Lakatos Menyhért Józsefvárosi ÁMK helyi pedagógiai programjának és helyi tantervének véleményezése	Elküldve: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Szabóné Fónagy Erzsébet ügyosztályvezető 1082 Budapest Baross utca 63-67.
Kelt: 2009. november 12.	

1. Felkérés tárgya

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Művelődési Ügyosztály részéről a következő felkérést kaptam: **A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény 44. § (1) bekezdés értelmében véleményezzem a Lakatos Menyhért Józsefvárosi ÁMK pedagógiai-művelődési programját.**

2. Az Általános Művelődési Központ, (ÁMK) mint szervezet

Az intézmény 2009. augusztus elseje óta működik általános művelődési központként. A KT 33. § (5) alapján **akkor nevezhető egy intézmény ÁMK-nak, ha önálló intézményegységek keretében a közoktatási feladatok ellátása mellett a kulturális, művészeti, közművelődési, sportfeladatok közül legalább egyet ellát.** A pedagógiai-művelődési program közművelődési munkaközösség létrehozását említi, mely **nem felel meg az önálló intézményegység kritériumának.** A közművelődési csoportot **közművelődési szakembernek kell vezetnie.** A művészeti vezető elnevezésből nem derül ki, van-e ilyen végzettsége a munkaközösség irányítójának. **Ennek az intézményegységnek kell a pedagógiai program részeként elkészíteni az intézmény művelődési programját.** A „Közművelődési feladatok célja és ellátása” fejezet (34-39. oldal) cím utal erre, de tartalma nem közművelődési program, inkább az iskola kulturális kínálata. Tartalmaz olyan adatokat (3 oldalon át), ami az alapító okirat része, ezt ide nem kell betenni. Ténylegesen két oldal szól közművelődési feladatokról.

A helyzetelemzésből egyértelműen kiderül, hogy **mind a fenntartó, mind az intézmény a területen élők hátrányos helyzetének enyhítése érdekében választották az ÁMK-t, mint szervezeti formát.** Az új szervezeti forma kialakítása egybe esik a Magdolna negyed rekonstrukciójával, ami azért jó, mert **nem csak infrastrukturális, hanem nevelési, oktatási megoldásokat is keres az önkormányzat.** Ezeknek segítségével kívánják a meglévő problémákat orvosolni, az intézményhasználók körét kibővíteni a környező lakosságra is. **Ez a célkitűzés teljes mértékben egybecseng az ÁMK-k fő funkciójával.**

Az új feladathoz igaz, hogy a **fenntartó nem rendelt többletforrást, (35. oldal) de az egyéb feladatcsökkenésből adódó pénz ill. személyi állomány elvonását sem tette meg.** Bevételi források növelése lehet az infrastruktúra fejlesztése is. A helyzetelemzésből kiderül, (12. oldal) hogy már történtek felújítások, de még bizonyos terek kialakítása (tornaterem, klubszoba) várat magára. Ezek olyan **beruházások** lehetnek, melyek később nem csak „behozzák” a ráfordított költséget, hanem **bevételt is eredményeznek.**

3. A pedagógiai program törvényességi vizsgálata

A pedagógiai-művelődési program tartalmát a Köznevelési törvény 48.§ - 51.§ határozzák meg. Ezek meglétét, tartalmát a következő táblázatban foglaltam össze.

Tartalom	✓ / -	Megjegyzés
HPP 48.§ (1) a)		
<ul style="list-style-type: none"> Iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 	✓	„Befogadó iskola”- a leírt tevékenységek megfelelnek a programban leírt céloknak.
<ul style="list-style-type: none"> Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 	✓	A helyi tantervben is megjelenik (65. oldal)
<ul style="list-style-type: none"> Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 	✓	A helyi tantervben is megjelenik (65. oldal)
<ul style="list-style-type: none"> Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 	✓	Dolgoznak az intézményben a nevelést, oktatást segítő szakemberek, ez jó, hiszen munkájuk nélkülözhetetlen. A helyi tanterv is tartalmaz idevonatkozó részeket.
<ul style="list-style-type: none"> Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység 	✓	A helyi tanterv is tartalmaz idevonatkozó részeket. (66. oldal)
<ul style="list-style-type: none"> Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 	✓	Gyermekvédelmi tevékenységként jelenik meg az „anyagi támogatás” és egyéb támogatások, ösztöndíjak biztosítása a rászorulóknak részére. (49. oldal) Ez ebben a megfogalmazásban – a rászorulóknak számát ismerve- teljesíthetetlen anyagi vállalat. A helyi tanterv is tartalmaz idevonatkozó részeket.

<ul style="list-style-type: none"> • Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatást segítő program 	✓	<p>Közművelődési munkaközösséggel közösen végzik. A felzárkóztatás nem csak tantárgyi korrepetálást jelent, hanem attitűd-és kompetenciafejlesztést, aminek következtében a tantárgyi tanulás sokkal sikeresebb lehet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 	✓	<p>A helyi tanterv is tartalmaz idevonatkozó részeket (67. oldal)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HPP végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 	✓	<p>Utalás történik rá.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztés lehetősége 	✓	<p>A családlátogatás megjelenítése jó, de nem derül ki, hogy az osztályfőnököknek minden tanulóra/családra nézve kötelező, vagy szükség esetén ellátandó feladat. A gyermekvédelmi felelősöknél ez utóbbi van megjelölve.</p>
<p>HPP 48.§ (2)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Mindennapos testedzés 	✓	<p>A kötelező és nem kötelező órákkal együttesen biztosítják.</p>
<p>HPP 48.§ (3)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Egészségnevelési program 	✓	<p>Távlati cél a biobüfé kialakítása, ami igen jó dolog, ugyanakkor úgy vélem, hogy az átlagkeresetűek számára is megfizethetetlen a bioélelmiszer ma Magyarországon. Egy egyszerű, a diákok jelenlegi napi fogyasztásánál egészségesebb kínálatú büfé is nagy kihívás, ugyanakkor talán követhetőbb mintát ad a gyerekeknek, intézményhasználóknak.</p> <p>Az egészségnevelési programhoz be kell szerezni az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét, ezt célszerű a mellékletbe betenni.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Környezeti nevelési program 	✓	<p>Erdei iskola, múzeum, színházlátogatás... van a programok között, melyek nagyon hasznosak. (55. oldal) Ugyanakkor a kötelező órakeretbe, tanulási időszámba való beillesztésük azt jelenti, hogy az intézménynek illetve a fenntartónak kell finanszíroznia.</p>

<p>HPP 48.§ (4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Írásbeli beszámoltatás rendje, formái, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe 	<p>✓</p>	<p>Szöveges értékelést az 1-3. évfolyamon alkalmaznak, utána osztályozással értékelnek. A KT. 70§ (3) alapján 4. évfolyam félévekor is szöveges értékelést kell alkalmazni.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Otthoni, ill. iskolai felkészüléshez előírt feladatok elvei (házi feladat adásának elvei és korlátai) 	<p>✓</p>		
<p>HTT 48.§ (1) b)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások 	<p>✓</p>	<p>A 9-12. évfolyamokon a „kötelező összesen” alatti sorban jelenik meg :”ebből szabadon tervezhető” órák száma. Ugyanakkor a kötelező órák száma már nem hagy abból tervezhető. Ennek értelmében a szakköri órák a kötelező összesen felül lévő órák. (86. oldal)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Óraszámok 	<p>✓</p>		<p>Az általános iskolai oktatásnál nincsenek jelölve a csoportbontások, így a ténylegesen finanszírozandó pedagógus órák száma nem kiszámítható.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Előírt tananyag és követelményrendszer 	<p>✓</p>		<p>A tananyagrendszer leírásra került, a tantárgy specifikus követelményrendszer nem került megfogalmazásra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Tankönyv, taneszköz választás elvei figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét 	<p>✓</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Magasabb évfolyamba lépés feltételei 	<p>✓</p>		<p>Az osztályzatok általános tartalma leírásra került, itt fogalmazták meg az 1-5 szinteket.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Beszámoltatás, számonkérés követelményei, formái 	<p>✓</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Magatartás és szorgalom minősítése 	<p>✓</p>		<p>Átlátható, jól használható táblázat</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Moduláris oktatás estén az egyes modulok értékelését és minősítését, beszámítása az évfolyam sikeres befejezéséhez 	✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Középszintű érettségi vizsga témakörei 	-----	Hiányos, a tantárgyak megnevezésre kerültek, a témakörök nem.
<ul style="list-style-type: none"> • Nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelés és oktatás esetén ennek tananyaga 	-----	Magyar nyelvű cigány kisebbségi oktatás van.
<ul style="list-style-type: none"> • Nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelés és oktatásban résztvevők számára a magyar, mint idegen nyelvelsajátítását biztosító tananyag 	-----	Nem jelenik meg, ugyanakkor a 20. oldalon említést tesz migráns fiatalokról. Ha nincs erre a képzésre szükség, akkor ugyanitt erre érdemes utalni.
<ul style="list-style-type: none"> • Nemzeti, etnikai, kisebbséghez nem tartozók részére a település etnikai kisebbségi kultúrájának megismerése 	✓	Órakeretbe beépítve jelenik meg minden tanuló számára a rajz és ének tantárgyakban.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók fizikai állapotának mérése, módszerei 	-----	Nem tartalmazza, pótolni kell.
<ul style="list-style-type: none"> • Nem szakrendszerű oktatás bevezetése 	✓	KT 8.§ és 133.§(1) értelmében ez is része a helyi tantervnek
50. § b)		
<ul style="list-style-type: none"> • SNI-s tanulók fogyatékoságának típusához igazodó fejlesztő program 	-----	Felvállalják az SNI-s tanulók képzését (6. oldal) ugyanakkor a dokumentum nem tartalmazza a fejlesztőprogramot
51.§		
<ul style="list-style-type: none"> • Bevezetés ütemezése 	✓	Felmenő rendszerben

4. A dokumentum szerkezeti felépítése

Több terület kifejtését egyaránt tartalmazza a pedagógiai-művelődési program és a helyi tanterv. A KT egyértelműen szabályozza, mit kell a pedagógiai-művelődési programnak és a helyi tantervnek tartalmaznia. Ezt a táblázatban jeleztem. **Érdemes az anyag szerkezeti felépítését újragondolni**, az egyszerűbb használhatóság érdekében egy témakör leírását a törvényi szabályozásnak megfelelően egy helyen megjelölni.

Az egyes intézményi dokumentumok helye a törvény által szintén szabályozva van. A könyvtár szabályzatai az SZMSZ melléklete kell, hogy legyen, az intézmény minőségirányítási programja külön dokumentum. A minőségirányítási csoport éves munkaterve az intézményi éves munkaterv, nem a pedagógiai-művelődési program része.

5. Finanszírozással kapcsolatos kérdések

A pedagógiai programban megfogalmazottaknál ügyelni kell ezek anyagi vonzatára. Amennyiben bármilyen tevékenység a kötelező tanórai keretek között, tanítási időben jelenik meg, annak költségeit az intézménynek kell biztosítani. Ilyen ebben a dokumentumban az **erdei iskola** vagy egyéb „fizetős” rendezvények (pl. projektnapok) tanítási időben való megvalósítása.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységek leírásánál az anyagi támogatások lehetőségének felkutatását, jogi segítségnyújtást érdemes felajánlani, nem konkrét pénzbeli támogatást. A megfogalmazásoknál erre ügyelni kell, a táblázat megjegyzés rovatában többször utalok ezekre.

Az óratervekkel együtt leírják az **általános iskola napirendjét**, (84. oldal) amiben a **napi négyeszeri étkezést mindenki számára teljes körűen biztosítják**. Ebben a megfogalmazásban ez mindenki számára **teljes körű ingyenességet jelent**. Amennyiben ez nem így van, az étkezés igénybevétele, támogatásának lehetőségéről kellene írni.

Egyes szám adatok az anyag különböző részeiben nem egyeznek. A 9. oldalon az általános iskolások 80%-át jelöli roma származásúnak, a 32. oldalon ugyanez az adat „több mint 90%”. A gimnáziumról is két eltérő szám adat van ugyanezekben a fejezetekben (30% illetve 10%).

6. Összegzés

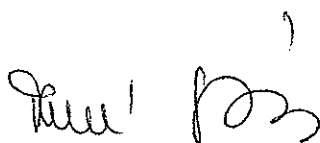
Az ÁMK-k szervezeti felépítése azt jelenti, hogy **önálló intézményegységek** dolgoznak közös irányítással. Az intézményben lévő közművelődési tevékenység ellátásához **közművelődési csoportnak/intézményegységnek kell működnie**, melynek **vezetője közművelődési végzettségű szakember kell**, hogy legyen. Amennyiben nincs közművelődési intézményegység, ezt a szervezeti formát létre kell hozni.

A pedagógiai program helyzetelemzése alapján meghatározott célok, feladatok megfelelőek. Három terület leírása hiányzik, (középszintű érettségi témakörei, tanulók fizikai állapotának mérése, módszerei, SNI-s tanulók foglalkozási programja) **ezeket pótolni szükséges.**

Sok feladatot vállalt/kapott az intézmény, (SNI, nemzeti, etnikai kisebbségi oktatás, közművelődési tevékenység) melyre központi támogatás akkor hívható le, ha ezeket az alapító okirat is tartalmazza.

Az ÁMK-t, mint szervezeti forma létrehozását jó fenntartói döntésnek tartom, az adott lakosság **oktatási, közművelődési „kiszolgálására” alkalmas intézmény**, az **esélyegyenlőség javításának egyik fontos színtere**. Javasolom, hogy az intézmény keresse meg az ÁMK-k Országos Egyesületét, a szervezet segítséget tud nyújtani a feladatok ellátásához tagjainak.

Amennyiben a pedagógiai programban az említett jogszabályoknak megfelelő korrigálások megtörténtek, azt elfogadásra javasolom.

Turnerné Gadó Ágnes

Iskolaigazgató

ÁMK igazgatóhelyettes

Közoktatási szakértő

Budapest, 2009. november 12.